

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK THAILAND

ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งก่อกำเนิดกับตน (SELF-CONCEPT)
ความเชื่อแบบฝังใจ (DOGMATISM)
และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ปริญญาานิพนธ์

ของ

สมชัย ชินะตระกูล

20 ค.ย. 2517

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต แขนงวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ด้วยความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติ
สำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก

มีนาคม ๒๕๑๗

P. ๗๗

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติศได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต แขนงจิตวิทยา การศึกษาของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ด้วยความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็กได้

ศรีธรรมา

ประธาน

กมล วัฒนกุล

กรรมการ

ดร. วัฒนกุล

ผู้อำนวยการ

สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้รับพระราชทาน "ทุนนิพนธ์" จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบัน จึงรู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์เป็นล้นเกล้าล้นกระหม่อม

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. ปรีชา ธรรมมา และอาจารย์ถาวร เกิดเกียรติพงศ์ ที่ได้กรุณาให้แนวความคิด คำแนะนำ และความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จนปริิณญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปได้ และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. จรรยา สุวรรณทัต ผู้อำนวยการสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าวิจัยที่ได้อำนวยความสะดวก และความช่วยเหลือทางเทคนิคแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือ และช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้อำนวยการ คณะอาจารย์ และนักศึกษาวิทยาลัยครูต่าง ๆ คือ วิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยลางกรณ วิทยาลัยครูจันทร์เกษม วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา และวิทยาลัยครูนครสวรรค์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณะอาจารย์ และขอบคุณนักศึกษาในวิทยาลัยครู ดังกล่าวที่ได้ให้ความช่วยเหลือมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณอาจารย์เบญจมาศ จันทร์เทียน อาจารย์อารมณ์ เอี่ยมเจริญ และอาจารย์ท่านอื่น ๆ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัย พร้อมกันนี้ขอขอบคุณ คุณสงคราม เขาวนศิษฐ์ กุญชรพัฒน์ มุลสัน คุณเชิดศักดิ์ โขवासินธุ์ คุณศิริพัฒน์ จันทร์ศิริ คุณกรรณิการ์ เมฆากุล คุณณิเพชร์ ชูทรงเกษ คุณเคนเนธ แคมป์ และ คุณรวีวรรณ โสวัจรัสศากุล ตลอดจนเพื่อน ๆ ที่ได้มีส่วนช่วยให้ปริิณญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ คุณพจมาน ผาสุกย์ด ที่กรุณาให้ยืมเครื่องพิมพ์ดีดเพื่อใช้ในการพิมพ์ปริิณญาานิพนธ์ฉบับนี้

สมชัย ชินะตระกูล

สารบัญ

บทที่		หน้า
๑	บทนำ	๑
	ภูมิหลัง	๑
	✓ ความมุ่งหมายของการวิจัย	๓
	✓ ความสำคัญของการวิจัย	๔
	ขอบเขตของการวิจัย	๔
	ข้อตกลงเบื้องต้น	๕
	คำนิยามปฏิบัติการ และศัพท์เฉพาะ	๖
	ทฤษฎี และเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	๗
	เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๐
	✗ สมมุติฐานในการวิจัย	๒๑
	✗ ทฤษฎี และ เหตุผลเบื้องต้นหลังสมมุติฐาน	๒๖
๒	วิธีดำเนินการ	(๓๑)
	✓ กลุ่มตัวอย่าง	๓๑
	✗ เกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๓๒
	✓ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๓๒
	✓ เครื่องมือวัดคนตามอัตภาพ	๓๒
	✓ เครื่องมือวัดคนตามปณิธาน	๓๔
	✓ เครื่องมือวัดความเชื่อแบบฝังใจ	๓๕
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๗
๓	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๐
	ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๔๐

ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจ และตนตามอัศภาพ	๔๑
ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจ และตนตามปณิธาน	๔๒
ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจ และความแตกต่างระหว่างตน	๔๓
ความสัมพันธ์ระหว่างตนตามอัศภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน	๔๔
ความสัมพันธ์ระหว่างตนตามปณิธาน และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน	๔๖
ความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างระหว่างตน และผลสัมฤทธิ์ ทางการ เรียน	๔๗
เปรียบเทียบความเชื่อแบบฝังใจของนักศึกษาที่มีตนตามอัศภาพ ตนตามปณิธาน และความแตกต่างระหว่างตน ต่างกัน	๔๘
เปรียบเทียบความเชื่อแบบฝังใจของนักศึกษาที่มีเพศ และระดับชั้นเรียน ต่างกัน	๔๘
เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาที่มีตนตามอัศภาพ ตนตามปณิธาน และความแตกต่างระหว่างตน ต่างกัน	๕๐
เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาที่มีความเชื่อแบบฝังใจ ต่างกัน	๕๑
เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง ที่มีระดับความเชื่อแบบฝังใจ เหมือนกัน	๕๑
เปรียบเทียบตนตามอัศภาพของนักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียน ต่างกัน	๕๒
เปรียบเทียบตนตามปณิธานของนักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียน ต่างกัน	๕๓
เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตนของนักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียน ต่างกัน	๕๔
๔ บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๕๕
- ความมุ่งหมายในการวิจัย	๕๕
- กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	๕๕

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๕๕
การวิเคราะห์ข้อมูล	๕๖
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๖
สรุปผล	๕๘
อภิปรายผล	๖๐
ข้อเสนอแนะ	๗๐
บรรณานุกรม	๗๖
ภาคผนวก	(๑)
ภาคผนวก ก.	(๑)
แบบทดสอบวัดทัศนตาบอดภาพ	(๔)
แบบทดสอบวัดทัศนตามปนิธาน	(๖)
แบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจ	(๑๑)
แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพอนุรักษนิยม	(๑๓)
ภาคผนวก ข.	(๑๖)
คำอ่านจําแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบวัดทัศนตามอดภาพ	(๑๗)
คำอ่านจําแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจ	(๑๘)

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
๑	แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ระดับ ป.กศ.ปีที่ ๒ แยกตามวิทยาลัยครู และเพศ	๓๑
๒	แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ แยกตามวิทยาลัยครู และเพศ	๓๑
๓	แสดงค่าความเชื่อมั่น และค่าสถิติอื่น ๆ ของแบบทดสอบวัดทัศนภาพ ซึ่งได้จากการทดลองสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น	๓๓
๔	แสดงค่าความเชื่อมั่น และค่าสถิติอื่น ๆ ของแบบทดสอบวัดทัศนภาพปนิธาน ซึ่งได้จากการทดลองสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น	๓๕
๕	แสดงค่าความเชื่อมั่น และค่าสถิติอื่น ๆ ของแบบทดสอบวัดความเชื่อแบบ- ฝังใจ ซึ่งได้จากการทดลองสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น	๓๖
๖	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	๔๐
๗	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับทัศนภาพ	๔๒
๘	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับทัศนภาพปนิธาน	๔๓
๙	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับความแตกต่าง ระหว่างตน	๔๓
๑๐	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทัศนภาพกับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน	๔๕
๑๑	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทัศนภาพปนิธานกับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน	๔๖

๑๒	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างระหว่างตนกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๔๗
๑๓	เปรียบเทียบความเชื่อแบบฝังใจของนักศึกษาที่มีตนตามอัตภาพ ตนตามปณิธาน และความแตกต่างระหว่างตน ต่างกัน	๔๘
๑๔	เปรียบเทียบความเชื่อแบบฝังใจของนักศึกษาที่มีเพศ และระดับชั้นเรียน ต่างกัน	๔๙
๑๕	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่มีตนตามอัตภาพ ตนตามปณิธาน และความแตกต่างระหว่างตน ต่างกัน	๕๐
๑๖	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่มีความเชื่อแบบฝังใจ ต่างกัน	๕๑
๑๗	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง ที่มีระดับความเชื่อแบบฝังใจเหมือนกัน	๕๑
๑๘	เปรียบเทียบตนตามอัตภาพของนักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียน ต่างกัน	๕๓
๑๙	เปรียบเทียบตนตามปณิธานของนักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียน ต่างกัน	๕๓
๒๐	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตนของนักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียน ต่างกัน	๕๔
๒๑	แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดตนตามอัตภาพ	(๑๗)
๒๒	แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดความเชื่อ- แบบฝังใจ	(๑๙)

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

๑   ด้งทฤษฎี (Theoretical Space)

๒๐

บทที่ ๑

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังอยู่ในระยะเร่งรัดพัฒนาทั้งในด้านการเศรษฐกิจ และสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม ที่จะทำให้ได้ผลสมตามความมุ่งหมายนั้น ต้องเริ่มจากการพัฒนา กำลังคนเสียก่อน และการพัฒนา กำลังคนจำเป็นต้องพัฒนาบุคลิกภาพควบคู่ไปกับการพัฒนา ความสามารถด้านอื่น ๆ ด้วย

✓ บุคลิกภาพของบุคคลเป็นผลที่เกิดจากองค์ประกอบทางสังคม คือ การอบรมเลี้ยงดู และองค์ประกอบภายในตัวเองซึ่งมีอิทธิพลมาจากพันธุกรรม บุคคลที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู มาในสังคมหนึ่ง ๆ ย่อมมีบุคลิกภาพสัมพันธ์กับสังคมนั้น ๆ ดังเช่น วีรบุรุษ วิเชียรโชติ (๒๕๑๔) กล่าวไว้ว่า "...กระสวนของพฤติกรรมที่แสดงออกในสังคมแต่ละสังคมนั้น จะสัมพันธ์กับขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี และค่านิยม อันเป็นกฎเกณฑ์ทางพฤติกรรมของ บุคคลในสังคม และยุคสมัยนั้น ๆ ..." ฉะนั้นความคิดเห็น หรือความเชื่อของแต่ละบุคคล ในสังคมใดสังคมหนึ่ง ย่อมสอดคล้องสัมพันธ์กับสภาพการณ์ในสังคมนั้น และในขณะนั้นด้วย

ในสมัยก่อน สังคมไทยมีการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราช ในการพิจารณา หรือ ตัดสินสิ่งหนึ่งสิ่งใดจะตั้งอยู่บนรากฐานของการคิด หรือการตัดสินใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำ หรือหัวหน้า ต่อมาเมื่อไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็น แบบประชาธิปไตย การพิจารณา หรือตัดสินสิ่งหนึ่งสิ่งใดจึงตั้งอยู่บนรากฐานของการที่บุคคล ซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมนั้น มีสิทธิ และเสรีภาพในการพิจารณา หรือตัดสินร่วมกัน โดยการ แสดงออกซึ่งความคิดเห็นได้อย่างเสรีภายใต้ปทัสถานแห่งสังคม

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมแบบประชาธิปไตย จะได้ผลดีกว่าในสังคมแบบลัทธิเผด็จการ เพราะสมาชิกในสังคมประชาธิปไตย มีโอกาสได้ อภิปรายถึงปัญหาต่าง ๆ ข้อดี ข้อเสีย อย่างลึกซึ้งกว่าการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งตัดสินใจ โดยลำพัง การทำงานในปัจจุบันจึงต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อให้ได้ผลสำเร็จตามความมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการที่จะร่วมมือกับผู้อื่นได้ด้วยดี

ผู้ร่วมงานต้องมีความใจกว้างพอสมควร ในอันที่จะยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เช่น ฟังก์ และคาร์เทอร์ (Funk and Carter, 1971:46-55) ได้ทำการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีลักษณะใจแคบ หรือมีความเชื่อแบบฝังใจ (Dogmatism) สูง ทำงานได้ผลน้อยกว่าผู้ที่มีใจกว้าง หรือมีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ

สังคมไทยในปัจจุบันยอมรับว่า ความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่นั้นมีแนวโน้มที่จะถูกต้องกว่ากว่าความคิดเห็นของคนส่วนน้อย แต่เราไม่ทราบว่าในทางปฏิบัติแล้วสมาชิกในสังคม จะยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น ๆ ซึ่งแตกต่าง หรือขัดแย้งกับความคิดเห็นของตนได้มากน้อยเพียงใด ผู้วิจัยจึงสนใจ และศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิสัยความสามารถ (Capacity) ในการยอมรับความคิดเห็น และความเชื่อของคนอื่น อันหมายถึงระดับของความเชื่อแบบฝังใจ เพื่อหาว่าความเชื่อแบบนี้มีองค์ประกอบใดที่เกี่ยวข้อง หรือมีอิทธิพลอยู่บ้าง ตลอดจนจินตนาการว่า ความเชื่อแบบฝังใจมีอิทธิพลต่อองค์ประกอบอื่น หรือไม่ อย่างไร

ปัญหาที่สำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพอีกประการหนึ่ง คือ ปัจจุบันคนไทยส่วนใหญ่ยังไม่มีสัมพันธภาพเกี่ยวกับตน (Self-concept) ที่ดี นั่นคือ คนไทยส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจตนเองไปในทางที่ดี ดังที่ ประเสริฐ แยมกลิ่นพุ่ม (๒๕๑๕:๗๕) กล่าวไว้ว่า "...สังคมไทย เป็นสังคมที่ขาดสัมปรีชาธรรม ไม่รู้เหตุ ไม่รู้ผล ไม่รู้ประมาณ ไม่รู้กาล ไม่รู้จักบริบท (หรือสิ่งแวดล้อม) ซึ่งรวมแล้วคือใจเข้าใจตนเอง คนที่ไม่เข้าใจตนเองเลย จะแก้ปัญหาคือตนอย่างไรได้ ถ้าดูตามนี้แล้วอนาคตของไทยก็มืดมัวมาก.." จึงเห็นได้ว่า ตัวแปรที่สำคัญต่อบุคลิกภาพของคนอีกตัวหนึ่งก็คือ สัมพันธภาพเกี่ยวกับตน ซึ่ง เฮร์ลอค (Hurlock, 1967:651) อธิบายไว้ว่า "แบบแผน หรือกระสวนของบุคลิกภาพ (personality Pattern) นั้น ประกอบไปด้วยลักษณะ (Traits) ต่าง ๆ หลายลักษณะ และผู้ที่ทำหน้าที่ประสานลักษณะเหล่านี้เข้าด้วยกันให้เป็นระบบ เป็นแบบแผนที่เรียกว่า กระสวนบุคลิกภาพ ก็คือ ความรู้สึกเกี่ยวกับตน ซึ่งเรียกว่า สัมพันธภาพเกี่ยวกับตน อันเปรียบเสมือนแกนของวงล้อที่มีลักษณะนิสัยเป็นซี่ล้อ" นอกจากนั้น สัมพันธภาพเกี่ยวกับตนยังเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมของคนอีกด้วย เพราะว่าเป็นคนเรายอมประพฤติ หรือปฏิบัติตนเองไปในทางที่ตนเองคิดว่าตนเองเป็น / ดังที่ เลคกี (อ้างอิงจาก สิทธิโชค วรานุสันติกุล, ๒๕๑๔:๒) พบว่า เด็กที่เขาทดสอบคนหนึ่งคิดว่าตนเอง

เป็นคนสะกดคำไม่เก่ง ไม่ว่าจะ เป็นคำยาก หรือง่ายมากน้อยเพียงไรก็ตาม เด็กคนนั้นจะสะกดคำผิดหน้าหนึ่ง ๆ จำนวนพอกั้น เขาจึงสรุปว่า การที่เด็กสะกดคำผิด เพราะว่า สังกัดเกี่ยวกับคนของเด็กคนนั้นได้สร้างอำนาจต่อต้านการเรียนรู้ไว้นั้นเอง

เนื่องจากสังกัดเกี่ยวกับคนสามารถต่อต้าน หรือสนับสนุนการเรียนรู้ได้ จึงน่าจะมี ความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย เพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก็คือผลจากการเรียนรู้^{นั้นเอง} และเนื่องจากการศึกษาเป็นเรื่องใหญ่ และสำคัญยิ่งของมนุษย์ และประชาชาติ "...ประเทศชาติจะเจริญ หรือเสื่อมนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชนแต่ละคน เป็นสำคัญ ผลการศึกษาอบรมในวันนี้จะเป็นเครื่องกำหนดอนาคตของชาติในวันข้างหน้า..." (วิทยาลัยวิชาการศึกษา, ๒๕๑๓:๘๘) ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงความสัมพันธ์ของสังกัดเกี่ยวกับคน ในแง่ที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อแบบฝังใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากนี้ยังได้ศึกษาถึงตัวแปรเหล่านี้ ในด้านที่เกี่ยวข้องกับเพศ และระดับชั้นเรียนด้วย เพื่อเราจะได้นำผลที่ได้จากการศึกษาไปพัฒนาบุคคล โดยการพัฒนาค่านิยมค่านิยมภาพพร้อม ๆ กับการพัฒนาความสามารถด้านอื่น ๆ อันจะยังผลให้สามารถพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างแท้จริง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

- ๑. เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจ
- ๒. เพื่อปรับปรุงแบบทดสอบวัดสังกัดเกี่ยวกับคน
- ๓. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจ สังกัดเกี่ยวกับคน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทั้งกลุ่ม และเมื่อแยกตามเพศ และระดับชั้นเรียน
- ๔. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อแบบฝังใจของนักศึกษาที่มีเพศ ระดับชั้นเรียน และสังกัดเกี่ยวกับคน ต่างกัน
- ๕. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่มีเพศ และความเชื่อแบบฝังใจ ต่างกัน
- ๖. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสังกัดเกี่ยวกับคนของนักศึกษาที่ปีระดับชั้นเรียนต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

๑. ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตน ความเชื่อแบบฝังใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งส่วนรวม และเมื่อแยกตามเพศ และระดับชั้นเรียน

๒. ทำให้ทราบว่านักกีฬาที่อยู่ในระดับชั้นที่ต่างกัน และมีเพศต่างกัน จะมีสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตน และความเชื่อแบบฝังใจ ต่างกัน หรือไม่

๓. ทำให้ทราบว่าความเชื่อแบบฝังใจ ซึ่งเป็นองค์ประกอบทางบุคลิกภาพ มีส่วนส่งเสริม หรือขัดขวางการเรียนรู้ หรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปปรับปรุงการศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ช่วยให้ผู้บริหารการศึกษา ผู้ปกครอง ผู้แนะแนว และครู ได้คำนึงถึงองค์ประกอบทางค่านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อจะได้ดำเนินการไปในแนวทางที่ถูกต้องต่อไป

๕. ช่วยให้ได้มีแบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจ และแบบทดสอบวัดสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตน ที่มีความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูง สำหรับใช้ในระดับวิทยาลัยครู

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง การศึกษาครั้งนี้ทำกับนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง ทั้งชาย และหญิง จำนวน ๒๕๐ คน เป็นนักศึกษาในระดับชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ จำนวน ๑๓๗ คน เป็นชาย ๓๕ คน หญิง ๑๐๒ คน และระดับชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ จำนวน ๑๔๓ คน เป็นชาย ๓๓ คน หญิง ๑๑๐ คน

ตัวแปรที่ศึกษา
f

ตอนที่ ๑ หากความสัมพันธ์ มีตัวแปรดังนี้

- สิ่งที่เกี่ยวข้องกับตน (ตนตามอัธยาศัย ตนตามปณิธาน)
- ความแตกต่างระหว่างตน
- ความเชื่อแบบฝังใจ
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- เพศ
- ระดับชั้นเรียน

ตอนที่ ๒.๑ ศึกษาเปรียบเทียบ

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

- สังกัปเกี่ยวกับตน (ตนตามอัตภาพ ตนตามปณิธาน)
- ความแตกต่างระหว่างตน
- เพศ
- ระดับชั้นเรียน

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

- ความเชื่อแบบฝังใจ
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ ๒.๒ ศึกษาเปรียบเทียบ

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

- ความเชื่อแบบฝังใจ
- เพศ
- ระดับชั้นเรียน

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

- สังกัปเกี่ยวกับตน (ตนตามอัตภาพ ตนตามปณิธาน)
- ความแตกต่างระหว่างตน
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ถือว่า ปรัชญาการณ และคุณลักษณะเกี่ยวกับตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษาในครั้งนี้ มีระบบ โครงสร้าง และคุณสมบัติ ซึ่งสามารถค้นพบ และอธิบายโดยอาศัยกฎเกณฑ์ทางคณิตศาสตร์ได้ คือเป็นไปตามหลัก "ไอโซมอร์ฟิซึม" (Isomorphism) (Guilford, 1954:6-7) นั่นคือ การวิจัยครั้งนี้ถือว่าสามารถนำวิธีการทางสถิติมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้

ค่านิยมปฏิบัติการ และศัพท์เฉพาะ

๑. สังกัปเกี่ยวกับตน (Self-concept) หมายถึง ความรู้สึก และทัศนคติ ต่อตนเองในด้านต่าง ๆ รวมทั้งความรู้สึกเกี่ยวกับลักษณะนิสัย และคุณธรรมของตนเอง มีรายละเอียด ดังนี้คือ

๑.๑ ด้านค่านิยมทางการศึกษา (Academic Value) คือ ความรู้สึก ต่อตนเองในด้านสติปัญญา นิสัยการเรียน แรงจูงใจ ทักษะในการอ่าน แรงกดดันทางบ้าน การแข่งขัน และการเลือกอาชีพ

๑.๒ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationship) คือ ความรู้สึกต่อตนเองในด้านที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้อื่น ความสามารถในการคบเพื่อน

๑.๓ ด้านการปรับตัวทางอารมณ์ (Emotional Adjustment) คือ ความรู้สึกต่อตนเองในด้านความกดดันทางอารมณ์ ความวิตกกังวล ความสุข ความเครียด และความเหนื่อยหน่าย

สังกัปเกี่ยวกับตน วัตถุประสงค์ออกเป็นคะแนนโดยวิธีตามข้อ ๒ และข้อ ๓ ดังต่อไปนี้

๒. ตนตามอัตรภาพ (Actual Self) หมายถึง ความรู้สึก และทัศนคติต่อตนเอง ว่าตนเองเป็นคนอย่างไร มีความสัมพันธ์กับคนอื่นอย่างไร ตนตามอัตรภาพวัตถุประสงค์ออกเป็นคะแนน โดยแบบทดสอบวัดตนตามอัตรภาพ

ผู้ที่มีตนตามอัตรภาพสูง หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ ๗๕

ผู้ที่มีตนตามอัตรภาพต่ำ หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ ๒๕

๓. ตนตามปณิธาน (Ideal Self) หมายถึง ความรู้สึก และทัศนคติต่อตนเอง ว่าตนเองอยากเป็นคนอย่างไร อยากมีความสัมพันธ์กับคนอื่นอย่างไร ตนตามปณิธานวัตถุประสงค์ออกเป็นคะแนนโดยแบบทดสอบวัดตนตามปณิธาน

ผู้ที่มีตนตามปณิธานสูง หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ ๗๕

ผู้ที่มีตนตามปณิธานต่ำ หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ ๒๕

๔. ความแตกต่างระหว่างตน (Self Discrepancy) หมายถึง ความแตกต่างของ ตนตามอัตรภาพกับตนตามปณิธาน ซึ่งวัดได้โดยการหาค่าผลต่างของคะแนนจากแบบทดสอบวัด ตนตามอัตรภาพ และตนตามปณิธาน

ผู้ที่มีความแตกต่างระหว่างคนสูง หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนแตกต่างสูงกว่าเปอร์เซ็นต์
ที่ ๗๕

ผู้ที่มีความแตกต่างระหว่างคนต่ำ หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนแตกต่างต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์
ที่ ๒๕

๕. ความเชื่อแบบฝังใจ (Dogmatism) หมายถึง ความเชื่อประเภทที่บุคคลยึด
เอาความคิดเห็นของตนเองเป็นใหญ่ ไม่ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่นที่แตกต่าง หรือ
ขัดแย้งกับความคิดเห็นของตน และต้องการให้ผู้อื่นยอมรับความคิดเห็นของตนเองว่าถูกต้อง
เสมอด้วย ความเชื่อแบบฝังใจจะออกมาเป็นคะแนนโดยแบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจ

ผู้ที่มีระดับความเชื่อแบบฝังใจสูง หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบสูงกว่า
เปอร์เซ็นต์ที่ ๗๕

ผู้ที่มีระดับความเชื่อแบบฝังใจต่ำ หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบต่ำกว่า
เปอร์เซ็นต์ที่ ๒๕

๖. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้
ที่ได้รับ หรือทักษะที่ได้พัฒนาขึ้นในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาในสถานศึกษา ในการศึกษาคั้ง
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กำหนดด้วยคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average) ของ
รายวิชาทั้งหมดใน ๔ ภาคเรียน

๗. เพศ หมายถึง นักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง ในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ
ศึกษาค้นคว้า

๘. ระดับชั้นเรียน หมายถึง ระดับชั้นเรียนของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมี
๒ ระดับ คือ ระดับชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ และระดับชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒

ทฤษฎี และเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๑. เกี่ยวกับสิ่งกัที่เกี่ยวข้องกับตน

ความหมายของ "ตน" (Self) และสิ่งกัที่เกี่ยวข้องกับตน (Self-concept) ที่ใช้
ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ตามความหมายที่ โรเจอร์ส (Rogers) กำหนดไว้ (อ้างอิง...

สิทธิโชค วรานุสันติกุล, ๒๕๑๔:๓-๔) คือ "ตน" หมายถึง ความรู้สึก และทัศนคติต่อตนเอง ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

๑.๑ "ตน" พัฒนาขึ้นมาจากการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างอินทรีย์กับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นผลของการสังสรรค์กับผู้อื่น โดยมีการประเมินค่าตนเองทุกครั้ง ดังนั้น "ตน" จะประกอบด้วยทัศนคติ และค่านิยม

๑.๒ "ตน" รับค่านิยมจากผู้อื่นมา และอาจรับรู้ในสภาพที่บิดเบือนจากความจริง

๑.๓ "ตน" จะพยายามต่อสู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เข้าร่อยภายใน "ตน" เช่น ไม่ยอมรับค่านิยมที่ขัดกับค่านิยมเดิม

๑.๔ อินทรีย์จะแสดงพฤติกรรมไปตาม "ตน" เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันใน "ตน"

๑.๕ "ตน" อาจเปลี่ยนแปลงได้โดยวุฒิภาวะ และการเรียนรู้

จากความหมายของ "ตน" ดังกล่าวนี้ จะเห็นได้ว่า "ตน" พัฒนาขึ้นจากการเรียนรู้ซึ่งสะสมมาแต่กำเนิด การเรียนรู้ของบุคคลเกิดจากประสบการณ์ที่บุคคลได้ตอบสนองความต้องการของเขา เพื่อให้ร่างกายอยู่ในสภาพสมดุลย์ การที่บุคคลพยายามที่จะตอบสนองความต้องการนี้เอง ทำให้เขาต้องปะทะกับสิ่งแวดล้อมทั้งทางวัตถุ และสังคม ตามวิธีการที่เขาคิดว่าเหมาะสม เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ ขณะเดียวกันบุคคลก็ต้องประเมินผลการกระทำของตนเอง เพื่อให้พฤติกรรมของตนเป็นไปตามปทัสถานของสังคม (Social Norms) และเพราะการประเมินผลตัวเองเปรียบเทียบกับคนอื่นนี้เอง ทำให้เกิด "สังกัดเกี่ยวกับตน" ขึ้น

✓ ๒. เกี่ยวกับความเชื่อแบบฝังใจ

ลักษณะ และธรรมชาติของความเชื่อแบบฝังใจ จากหนังสืออธิบายคำ ของจรรยา มิลินทร์ และคณะ (๒๕๐๒:๑๓๕-๑๓๖) ใ้คำอธิบายไว้ว่า "ความเชื่อแบบฝังใจ หมายถึง ความเชื่อของบุคคลที่ไม่ต้องมีการอธิบายให้เหตุผล หรือประสบการณ์มาก่อน เช่น ความเชื่อในพระเจ้า ผีสาว เทวดา หรืออำนาจอื่น ๆ และยังหมายถึง ความเชื่อประเภทที่บุคคลยึดเอาความคิดเห็นของตนเองเป็นใหญ่ ไม่ยอมอธิบายให้เหตุผล ถือว่าความคิดเห็นของตนถูกแก่ฝ่ายเดียว ความคิดเห็นของผู้อื่นที่ขัดแย้งถือผิดหมด ซึ่งอาจจะเรียกตามภาษาชาวบ้านว่า

ความเชื่อแบบหัวชนฝา"

โรคคีซ (Rokeach, 1960:54-56) ได้อธิบาย ความเชื่อแบบฝังใจว่า เป็นลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพ ที่อยู่ในระบบความเชื่อ (Belief System) ซึ่งเป็นระบบที่ต่อเนื่องกัน โดยถือว่าพวกที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูง คือพวกใจแคบ และพวกที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ คือพวกใจกว้าง โดยมีลักษณะที่แตกต่างกัน ดังนี้

ลักษณะใจกว้าง	ลักษณะใจแคบ
ก. จัดตามความสามารถในการยอมรับสิ่งที่ตนเชื่อ หรือไม่เชื่อ	
๑. มีการยอมรับในสิ่งที่ตนไม่เชื่อสูง ๒. มีการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างสิ่งที่ตนเชื่อ และสิ่งที่ตนไม่เชื่อ ๓. ความแตกต่างระหว่างความเชื่อกับความไม่เชื่อมีน้อย ๔. มีระดับของความไม่เชื่อต่าง ๆ กัน	๑. มีการยอมรับในสิ่งที่ตนไม่เชื่อต่ำ ๒. สิ่งที่ตนเชื่อ และสิ่งที่ตนไม่เชื่อ แยกออกจากกันเป็นอิสระ ไม่มีการติดต่อสัมพันธ์กัน ๓. ความแตกต่างระหว่างความเชื่อกับความไม่เชื่อมีมาก ๔. ไม่มีระดับของความไม่เชื่อ
ข. จัดตามสิ่งทีก่อให้เกิดความเชื่อ	
๑. เชื่อว่าโลก และสถานการณ์ในขณะใด ขณะหนึ่ง เป็นสิ่งที่ดี ๒. เชื่อว่าอำนาจ และคนที่ถือระบบอำนาจ ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขาด และเราไม่ควรจะประเมินค่าของคน โดยอาศัยการที่เขาเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยกับอำนาจนั้น ๓. โครงสร้างย่อยของความเชื่อ มีการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกัน และกัน	๑. เชื่อว่าโลก และสถานการณ์ในขณะต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ เป็นอันตราย หรือเลวร้าย ๒. เชื่อว่าอำนาจ และคนที่ระบบอำนาจ เป็นสิ่งที่เกิดขาด และเราควรที่จะประเมินค่าของคน โดยอาศัยการที่เขาเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยกับอำนาจนั้น ๓. โครงสร้างย่อยของความเชื่อ ไม่มีการติดต่อสัมพันธ์กันเลย

ลักษณะใจกว้าง	ลักษณะใจแคบ
ค. จัดตามมิติที่เกี่ยวกับเวลา	
๑. มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในช่วงเวลากว้าง ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต	๑. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ จะเป็นเฉพาะช่วงเวลาแคบ ๆ คือ อดีต ปัจจุบัน หรืออนาคต ช่วงใดช่วงหนึ่งเท่านั้น

กล่าวโดยสรุป คนใจกว้างกับคนใจแคบ มีความแตกต่างกันอย่างตรงกันข้าม ในเรื่องการยอมรับ หรือไม่ยอมรับความคิดเห็น หรือความเชื่อของผู้อื่น

✓ เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

✓ ๑. ความเชื่อแบบฝังใจกับการทำงาน

ปีเตอร์ส (Peters, 1972:3630-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความเชื่อแบบฝังใจกับการติดต่อสื่อสารในการบริหารการศึกษา โดยทำกับครู จำนวน ๒๗๐ คน และครูใหญ่ จำนวน ๕๖ คน ใช้ The Rokeach Dogmatism Scale วัดความเชื่อแบบฝังใจ และใช้ The Administrative Communication Rating Scale ของโนวเฮอร์ (Knober) พบว่า ครูที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูงมีความขัดแย้งในการติดต่อสื่อสารกับครูใหญ่มากกว่าพวกที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ

สมิท (Smith, 1971:258) ได้ศึกษาบทบาทของความเชื่อแบบฝังใจในการประเมินผลงานของครู โดยทำกับครู และครูใหญ่ ในมลรัฐมิชิแกน ใช้ The Rokeach Dogmatism Scale และ The Grand Rapid Evaluation of Teaching Performance พบว่า

๑) ระดับความเชื่อแบบฝังใจของครู ไม่มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลงานของครูใหญ่

๒) ระดับความเชื่อแบบฝังใจของครูใหญ่ ไม่มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลงานของครู

๓) รัศบีความเชือแบบผ้งใจของครู และของครูใหญ่ ไม้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แมคฟาร์แลนด์ (McFarland, 1971:645-A) ได้ศึกษาอิทธิพลของการทำงาน ร่วมกันเป็นกลุ่มต่อความเชือแบบผ้งใจ และสังกัป์เกี่ยวกับตน โดยทำกัับนักศึกษาคึกหัดครู ในมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก จำนวน ๒๒๘ คน ทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) โดยใช้ The Rokeach Dogmatism Scale และ Tennessee Self-concept Scale แล้ว แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม ๒๐๐ คน กลุ่มทดลอง ๒๘ คน กลุ่มทดลองให้ฝึกทำงานร่วมกันเป็น เวลาสองวันครึ่ง หลังจากนั้นก็ทดสอบอีกครั้งหนึ่ง (Posttest) ผลปรากฏว่า

๑) การฝึกให้ทำงานร่วมกัน มีผลทำให้ความเชือแบบผ้งใจลดลง

๒) การฝึกให้ทำงานร่วมกัน ทำให้สังกัป์เกี่ยวกับตนเปลี่ยนไปในทางที่ ดีขึ้น

ฟังก์ และคาร์เทอร์ (Funk and Carter, 1971:46-55) ได้ศึกษาความสามารถ ในการทำงานของนักศึกษาคึกหัดครู จำนวน ๘๐๓ คน ในระดับชั้นต่าง ๆ พบว่า รัศบีของความเชือ- แบบผ้งใจ มีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน กล่าวคือกลุ่มที่มีความเชือ- แบบผ้งใจต่ำมีแนวโน้มที่จะทำงานไค้ดีกว่ากลุ่มที่มีความเชือแบบผ้งใจสูง ชง ฟังก์ และ คาร์เทอร์ ได้ให้เหตุผลว่า พวกที่มีความเชือแบบผ้งใจต่ำนั้นจะมีการพัฒนาความคิดรวบยอด และทักษะในการแก้ไขปัญหาคึกดี เพราะฉะนั้น พวกนี้จึงไค้รับการคากหมายว่า ควรจะมี สมรรถภาพทางสมองสูงคึก

๒. ความเชือแบบผ้งใจกับสังกัป์เกี่ยวกับตน

แจโนฟ (Janove, 1971:94-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสังกัป์เกี่ยวกับตน และความเชือแบบผ้งใจ โดยทำกัับครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ และครู จำนวนทั้งสิ้น ๓๘ คน ใน Middle Cities School Districts พบว่า ความเชือแบบผ้งใจ มีความสัมพันธ์ในทางลบกับสังกัป์เกี่ยวกับตน

๓. ความเชื่อแบบฝังใจกับการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ซีการ์ (Seegars, 1969:1827-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อ-
แบบฝังใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยทำกับนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน ๕๐ คน
พบว่า กลุ่มที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่มีความเชื่อ-
แบบฝังใจสูง

คริสเตนเซน (Christensen, 1966:75-76) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับ
ความเชื่อแบบฝังใจกับคะแนนวิชาจิตวิทยาทั่วไป โดยทำกับนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เป็นชาย
จำนวน ๘๗ คน และหญิง จำนวน ๑๑๗ คน พบว่า ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชายได้ค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ -0.04 ส่วนกลุ่มที่เป็นหญิงได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ -0.00 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ แต่ก็แสดงว่าความสัมพันธ์นี้มีแนวโน้มไปในทางลบ

ซาโกนา และซัคเซอร์ (Zagona and Zucher, 1965:213-219) ได้ศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับคะแนนวิชาจิตวิทยาเช่นเดียวกัน และใช้กลุ่ม
ตัวอย่างที่เป็นนักศึกษากับผู้เข้าอบรมวิชาจิตวิทยา จำนวนทั้งสิ้น ๕๑๗ คน พบว่า ค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองเป็น -0.10 จึงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ไวท์ และอัลเทอร์ (White and Alter, 1967:285-289) ได้ศึกษาความ
สัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยทำกับนักศึกษ
มหาวิทยาลัย ซึ่งศึกษาอยู่ในปีที่ ๑ และปีที่ ๒ จำนวน ๒๐๕๕ คน ปรากฏว่า ได้ค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.04 จึงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เออริช (Ehrlich, 1961:283-286b) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
ความเชื่อแบบฝังใจกับผลสัมฤทธิ์ในวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย และได้ทำการ
ศึกษา ๒ ครั้ง ดังนี้-

ครั้งแรกใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา ปีที่ ๒ จำนวน ๕๗ คน ปรากฏว่า
ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองเป็น -0.30

ครั้งที่สองใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา ปีที่ ๓ จำนวน ๖๕ คน ปรากฏว่า
ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองเป็น -0.32

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ที่ได้จากการศึกษาทั้ง ๒ ครั้ง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

แสดงว่า ผู้ที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ในวิชาสังคมศึกษาคำ และผู้ที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ จะมีผลสัมฤทธิ์ในวิชาสังคมศึกษาสูง

๔. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อแบบฝังใจ

มอร์แลนค์ (Moreland, 1972: 3727-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อแบบฝังใจ โดยเปรียบเทียบระหว่างอาจารย์ผู้ปกครองนักศึกษา ผู้ปกครองนักศึกษา และนักศึกษา และใช้ The Rokeach Dogmatism Scale พบว่า

๑) ผู้หญิงมีระดับความเชื่อแบบฝังใจต่ำกว่าผู้ชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๒) อาจารย์ผู้ปกครองนักศึกษา มีระดับความเชื่อแบบฝังใจต่ำกว่าผู้ปกครอง และนักศึกษา

แรบกิน (Rabkin, 1966: 47-49) ได้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครูสตรีที่ส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว มีอายุเฉลี่ย ๒๗ ปี มีประสบการณ์ในการทำงานเฉลี่ย ๖.๕ ปี จำนวนทั้งสิ้น ๑๐๗ คน และใช้ The Rokeach Dogmatism Scale เพื่อศึกษาว่า ประสบการณ์ในการทำงาน อายุ และตำแหน่งหน้าที่การงาน มีผลทำให้ระดับความเชื่อแบบฝังใจ ต่างกันหรือไม่ ปรากฏผลว่า องค์ประกอบดังกล่าว ไม่มีผลทำให้ระดับความเชื่อแบบฝังใจต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ซีการ์ส (Seegars, 1969: 1827-A) ใช้ The Rokeach Dogmatism Scale ศึกษาความเชื่อแบบฝังใจของนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน ๕๐ คน พบว่า กลุ่มที่มีพ่อแม่ เป็นคนที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ จะมีความเชื่อแบบฝังใจต่ำด้วย นอกจากนี้เขายังพบด้วยว่า ลูกที่มีพ่อแม่เป็นคนที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูง แม่จะมีแม่ที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ ก็มีแนวโน้มที่จะเป็นคนที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูงตามพ่อ

จอห์นสัน (Johnson, 1969: 224-226) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความเชื่อแบบฝังใจของนักศึกษามหาวิทยาลัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๗๗ คน ปรากฏว่า สิ่งแวดล้อมในวิทยาลัย มีแนวโน้มที่จะทำให้ระดับความเชื่อแบบฝังใจของนักศึกษาลดลง แม้จะไม่มีความสำคัญทางสถิติก็ตาม

แพคแฮม (Packham, 1969:3732-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับความเชื่อแบบฝังใจ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน ๕๖๐ คน ครู จำนวน ๕๕ คน แบ่งโรงเรียนตามลักษณะความเป็นอัคราธิปไตยไว้ ๓ ลักษณะ คือ ระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ ปรากฏผลว่า ความเชื่อแบบฝังใจของนักเรียนกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียนแบบที่มีอัคราธิปไตยสูง มีความสัมพันธ์กันสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แสดงว่า นักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่มีอัคราธิปไตยสูง จะมีความเชื่อแบบฝังใจสูงด้วย

ฟังก์ และคาร์เทอร์ (Funk and Carter, 1971:46-55) ได้ศึกษาพบว่า พวกที่มีการศึกษาสูง จะมีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ และพวกที่มีการศึกษาต่ำ จะมีความเชื่อแบบฝังใจสูง

สำหรับประเทศไทย ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความเชื่อแบบฝังใจไว้เลย

๕. สังกัดเกี่ยวกับตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

โคโมริตา (Komorita, 1972:6809-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสังกัดเกี่ยวกับตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชา ยามาต โดยทำกับเด็กศึกษาพยาบาล จำนวน ๕๐๓ คน และใช้ The Bills Index of Adjustment and Value และคะแนนเฉลี่ยสะสม พบว่า สังกัดเกี่ยวกับตนสัมพันธ์กับคะแนนเฉลี่ยสะสมในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังพบว่า สังกัดเกี่ยวกับตนเพิ่มขึ้นตามจำนวนปีที่ศึกษาในโรงเรียนด้วย

เนลส์ (Nails, 1971:138-A) ได้ศึกษาอิทธิพลของสังกัดเกี่ยวกับตนในทางบวกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๕๕๕ คน ในเกรด ๖,๗,๘,๙ ใช้ The State Assessment Test และ Nationally Standardized Test วัดสังกัดเกี่ยวกับตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามลำดับ พบว่า เมื่อทางโรงเรียนจัดโครงการให้นักเรียนได้มีพัฒนาการในสังกัดเกี่ยวกับตนแล้วทุกชั้น มีสังกัดเกี่ยวกับตนเพิ่มขึ้น และพบว่า ทุกชั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งสรุปได้ว่า การเพิ่มสังกัดเกี่ยวกับตนในทางบวก จะช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย

หลุยส์ (Louise, 1963:1070-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของสังกะปีเกี่ยวกับตน กับความสามารถ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพศ โดยศึกษากับนักเรียน จำนวน ๒๒๘ คน พบว่า สังกะปีเกี่ยวกับตน ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โคช (Koch, 1972:1081-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสังกะปีเกี่ยวกับตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้นักเรียนเกรด ๖ จำนวน ๒๐๒ คน และครู จำนวน ๒๖ คน ในบรูว์ริวีสกอนอิน พบว่า สังกะปีเกี่ยวกับตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์สัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑

เพอร์เกย์ (Purkey, 1970:15) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสังกะปีเกี่ยวกับตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ผู้ที่มีสังกะปีเกี่ยวกับตนในทางที่ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ที่มีสังกะปีเกี่ยวกับตนไม่ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

โจน (Jones, 1970:201-203) ได้ศึกษาสังกะปีเกี่ยวกับตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้นักศึกษามหาวิทยาลัย ถึงศึกษาอยู่ในชั้น ปีที่ ๒ จำนวน ๔๗๗ คน เป็นชาย ๔๒๒ คน และเป็นหญิง ๕๕๕ คน ใช้ Who I am Technique Self-concept Ability, Scholastic Aptitude Test, Self Expectation Inventory ผลปรากฏว่า สังกะปีเกี่ยวกับตนสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โบว์แมน (Bowman, 1964:4536-A) ได้ศึกษาการศึกษาระยะยาวเกี่ยวกับ สังกะปีเกี่ยวกับตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยทำกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๔๕ คน ในเกรด ๒ และ ๔ จากโรงเรียน ๒ แห่ง ใช้เครื่องมือ Self-concept Scale, Child Description Scale, California Short Form Test of Mental Maturation, California Achievement Test, What I Like to Do Inventory

จากการศึกษาในระยะยาวเป็นเวลา ๒ ปี เขาได้ทำการทดสอบครั้งแรก เมื่อเด็กในกลุ่มตัวอย่างนี้ เรียนอยู่ในเกรด ๔ และ ๒ แล้วทำการทดสอบครั้งหลัง เมื่อเด็กกลุ่มตัวอย่างนี้ เรียนอยู่ในเกรด ๒ และ ๔ ตามลำดับ ผลปรากฏว่า

๑) สังกัปเกี่ยวกับเนชของเด็กชาย และเด็กหญิง เปลี่ยนไปในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง ๒ ชั้น เขาจึงสรุปว่า การเรียนอยู่ในชั้นสูงขึ้น ทำให้สังกัปเกี่ยวกับตนเองสูงขึ้นด้วย

๒) ในเกรต ๔ สังกัปเกี่ยวกับตนเองของเด็ก มีความสัมพันธ์กันในทางบวก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับเกรต ๔ ความสัมพันธ์ก็เป็นไปในทางบวกเช่นกัน แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับในประเทศไทย สิทธิโชค วรานุสันติกูล (๒๕๔๔) ได้ศึกษาสังกัปเกี่ยวกับตนเอง ความแตกต่างระหว่างตนเอง และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ จากโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดชลบุรี และนครราชสีมา จำนวน ๒๑๕ คน ใช้แบบทดสอบ รวม ๕ ฉบับ คือ แบบทดสอบวัดตนตามอัตภาพ ตนตามปติธาน ความเป็นผู้นำ บุคลิกภาพ แสวงตัว - เก็บตัว และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า

- ๑) ตนตามอัตภาพสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ๒) ตนตามปติธานสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ๓) ความแตกต่างระหว่างตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กัน
- ๔) เด็กที่มีตนตามอัตภาพสูง มีความเข้าใจในการอ่านดีกว่าเด็กที่มี

ตนตามอัตภาพต่ำ

- ๕) เด็กที่มีตนตามปติธานสูง มีความเข้าใจในการอ่านดีกว่าเด็กที่มี

ตนตามปติธานต่ำ

๖) เด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนเองสูง และความแตกต่างระหว่างตนเองต่ำ มีความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน

๖. องค์ประกอบอื่นที่มีอิทธิพลต่อสังกัปเกี่ยวกับตนเอง

แกรนท์ (Grant, 1972: 6742-A) ได้ศึกษาอิทธิพลของอุปกรณ์การสอนที่มีต่อสังกัปเกี่ยวกับตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความตั้งใจในการเรียน โดยทำกับนักเรียนในเกรต ๓ และ ๖ จำนวน ๓๕ าน แบ่งออกเป็นกลุ่มควบคุม จำนวน ๒๐ คน และกลุ่มทดลอง จำนวน ๑๕ คน ใช้เครื่องมือ How I Feel about Myself Inventory,

The Metropolitan Reading Test และ The Attendance Form พบว่า ไม่มี ความแตกต่างในสังกัดเกี่ยวกับตน ระหว่าง ๒ กลุ่ม แต่กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความตั้งใจเรียน สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คลิง (Kling, 1972:3616-3617-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพของ สถานะที่เรียนกับสังกัดเกี่ยวกับตน โดยใช้นักเรียนเกรด ๕ และ ๖ จำนวน ๘๑๕ คน แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเรียนเฉพาะในห้องเรียนของโรงเรียน ส่วนอีกกลุ่มหนึ่ง เรียนในที่ที่ไม่ใช่ห้องเรียน ในการศึกษาครั้งนั้นใช้เครื่องมือ How I See Myself Scale โดยมีการควบคุมเพศ ความสามารถ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางบ้าน พบว่า

๑) เด็กทั้ง ๒ กลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องสังกัดเกี่ยวกับตน

๒) เด็กอายุมาก มีสังกัดเกี่ยวกับตนดีกว่าเด็กอายุน้อย

✓ เวนด์แลนด์ (Wendland, 1969:2642-B) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่อยู่ กับสังกัดเกี่ยวกับตน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเด็กนิโกร และผิวขาว จำนวนทั้งสิ้น ๒๔๕ คน ที่ อาศัยอยู่ในนคร เมือง หมู่บ้าน และชนบทห่างไกล ใช้เครื่องมือ Tennessee Self-concept Scale ผลปรากฏว่า เด็กที่อยู่ในเขตชนบท มีสังกัดเกี่ยวกับตนดีกว่า เด็กที่อยู่ในนคร หรือเมืองใหญ่ ๆ

วิลเลียมส์ (Williams, 1971:3107-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการแสดง ความวิตกกังวล และสังกัดเกี่ยวกับตน ของเด็กวัยรุ่นตามอคติกับวัยรุ่นตาดี ในเกรด ๕, ๑๐, ๑๑ ใช้เครื่องมือ Self Report พบว่า

๑) พวกตาดี มีสังกัดเกี่ยวกับตนสูงกว่าพวกตาดี และแสดงความวิตก กังวลน้อยกว่าพวกตาดีด้วย

๒) เด็กหญิง มีสังกัดเกี่ยวกับตน และแสดงความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชาย

✓ บอลด์ (อ้างจาก จาร์ล นูญญานันท์, ๒๕๑๕:๑๗) ได้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน ๒๒๘ คน พบว่า สังกัดเกี่ยวกับตน ไม่มีความสัมพันธ์กับเพศ ความสามารถ และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของโคตัน (อ้างจาก บังอร เสดนนท์, ๒๕๑๒:๒๐) ที่ว่าเด็กชายกับเด็กหญิงมีสังกัดเกี่ยวกับตนไม่แตกต่างกัน

เฟนิมาร์ (อ้างจาก สิทธิโชค วรานุสันติกุล, ๒๕๑๔:๑๒) ได้ทดลอง เพื่อวิจัยเรื่อง สังกัปเกี่ยวกับตน และผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๐๗ คน ซึ่งเป็น นักศึกษาในมหาวิทยาลัยวอชิงตัน ที่เข้ามารับการฝึกในค่านการอ่านกับคลินิกฝึกการอ่านของ มหาวิทยาลัย และใช้การทดสอบก่อน และหลังการทดลอง พบว่า เมื่อความสามารถทาง การอ่านได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น สังกัปเกี่ยวกับตน ซึ่งประกอบด้วยตนตามอัตภาพ และ ตนตามปติชานก็สอดคล้องกันมากยิ่งขึ้น ก็คือ ผู้ถูกทดลองจะลดระดับของ ตนตามปติชาน ลง มาใกล้ ตนตามอัตภาพ ยิ่งขึ้น

✓สำหรับในประเทศไทย สิทธิโชค วรานุสันติกุล (๒๕๑๔) ได้ศึกษาสังกัปเกี่ยวกับตน กว้างแตกต่างระหว่างตน และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๗ โดยใช้ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๑๕ คน พบว่า นักเรียนหญิงมีตนตามอัตภาพสูงกว่านักเรียนชาย โดยเฉพาะนักเรียนในต่างจังหวัด

บังอร เสดนนท์ (๒๕๑๒) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตนตามอัตภาพกับตนตาม ปติชาน ของนักเรียนวัยรุ่น อายุระหว่าง ๑๓-๑๖ ปี ในจังหวัดพระนคร พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับตนเอง เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ สถานภาพทางสังคม เพศ หน้าที่พิเศษ ตำแหน่งที่ได้รับในโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทาง- การเรียน และสภาพทางครอบครัว นอกจากนี้ ยังพบว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง มีการยอมรับตนเองต่ำ ซึ่งค้านกับผลงานวิจัยของกนอื่น ๆ บังอร เสดนนท์ อธิบายว่า อาจจะเป็นเพราะวัฒนธรรมไทยนิยมการนอบน้อมต่อมตน และมีความเกรงใจ ก็เป็นได้

๗. สังกัปเกี่ยวกับตน และความวิตกกังวล

ลิปสิทท์ (Lipsitt, 1958:463-472) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตก กังวล และสังกัปเกี่ยวกับตนของนักเรียนเกรด ๔,๕,๖ จำนวน ๓๐๐ คน ใช้ Children Manifest Anxiety Scale วัดความวิตกกังวล และใช้แบบทดสอบวัด สังกัปเกี่ยวกับตน พบว่า

๑) ความวิตกกังวลสัมพันธ์กับสังกัปเกี่ยวกับตนในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ

๒) ความวิตกกังวลสัมพันธ์ในทางลบกับความแตกต่างระหว่างตน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับในประเทศไทย อ่ำพล โองเคลือบ(๒๕๑๕) ได้ศึกษาความวิตกกังวล ความสามารถในการอ่าน และลักษณะอื่นบางประการของบุคคลิกภาพ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๕๐๐ คน พบว่า

๑) ความวิตกกังวลสัมพันธ์ในทางลบกับความสามารถในการอ่าน
๒) ลักษณะความเป็นผู้นำสัมพันธ์ในทางบวกกับสังกัดปีเกี่ยวกับตน และลักษณะการแสดงตัว

๓) ความสามารถในการอ่านสัมพันธ์ในทางบวกกับสังกัดปีเกี่ยวกับตน
จุมพล พูลภัทรชีวิน (๒๕๑๕) ได้ศึกษาสังกัดปีเกี่ยวกับตน ความวิตกกังวล ความ-
เกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักเรียนที่เป็นผู้นำ และนักเรียนที่เป็นผู้ตาม ใน
ระดับชั้น ม.ศ.๓ จำนวน ๑๕๕ คน พบว่า สังกัดปีเกี่ยวกับตนสัมพันธ์ในทางลบกับความวิตก
กังวล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

✓ ๘. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความวิตกกังวล

ซาราสัน และคณะ (อ้างจาก อ่ำพล โองเคลือบ, ๒๕๑๕: ๒๖) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลในการสอบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนเกรด ๒, ๓, ๔, ๕, ๖ จำนวน ๕๐๐ คน ผลปรากฏว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวล และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นลบในทุกระดับชั้นเรียน

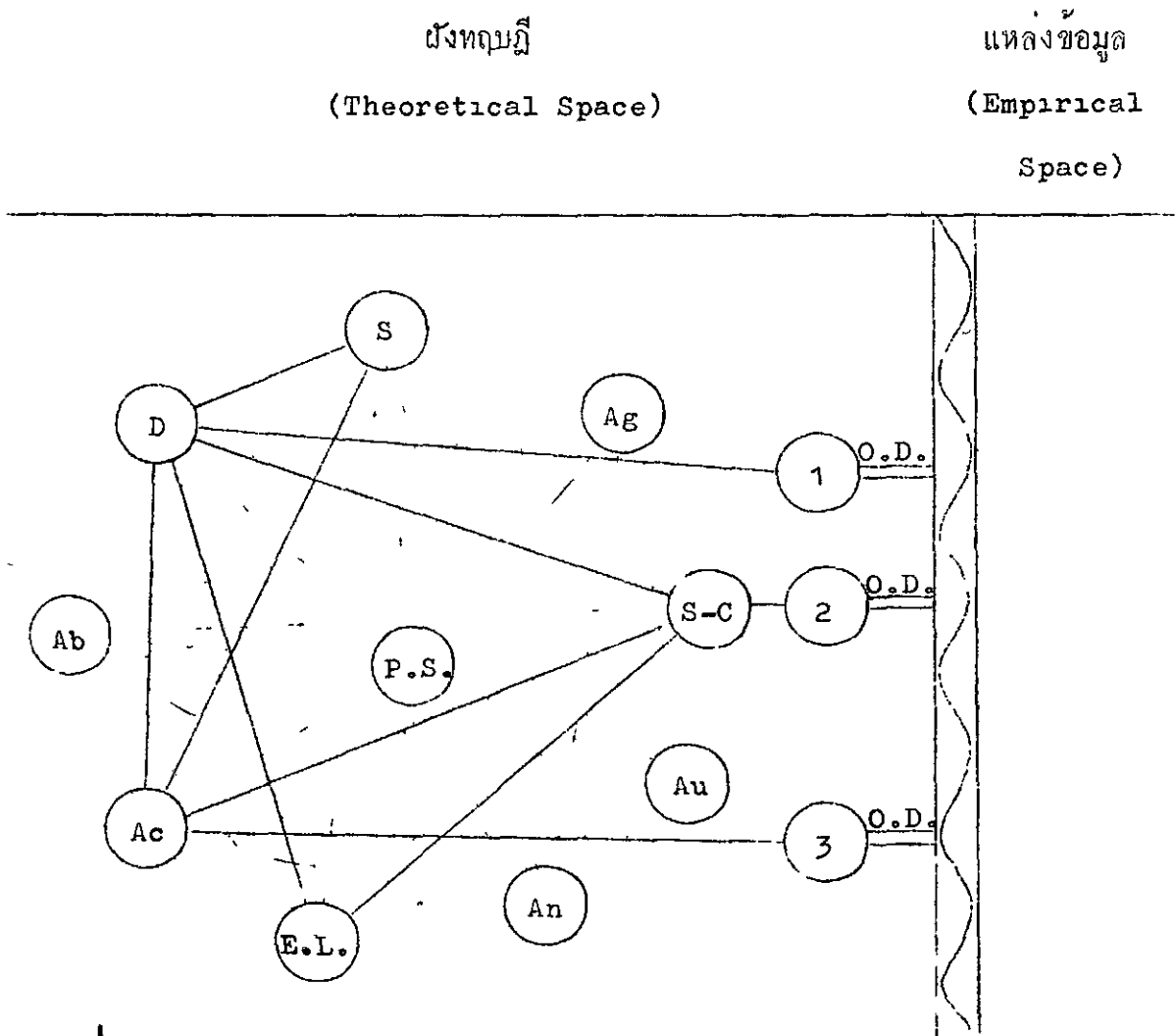
✓ ๙. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเพศ

ปริยา พิพัฒน์ขันธ์ (๒๕๑๔) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การปรับตัว ความตั้งใจเรียน ระดับความมุ่งหวัง และความวิตกกังวลในการฝึกสอนกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน โดยทำกับนักศึกษามือฝึกหัดครูในชั้นกลาง จำนวน ๓๑๖ คน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชาย และหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมชาย ชัยธนกุล (๒๕๑๖) ได้ศึกษาการสร้างสังกัดปีชนิดสังเคราะห์ ความตั้งใจเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาเลขคณิต โดยทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้น

ประถมศึกษปีที่ ๕ จำนวน ๔๐๐ คน พบว่า เด็กชาย และเด็กหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ในวิชาเลขคณิต ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ค้นคว้ามาแล้วทั้งหมด สามารถนำมาเขียนเป็น
 ผังทฤษฎี (Theoretical Space) ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงผังทฤษฎี (Theoretical Space)

- แสดงถึง ความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละตัว
- แสดงถึง ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่นำมาศึกษาวิจัย
- == แสดงถึง นิยามปฏิบัติการ

Ab	=	ความสามารถ (Ability)
Ac	=	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement)
Ag	=	อายุ (Age)
An	=	ความวิตกกังวล (Anxiety)
Au	=	ลักษณะอัตตาธิปไตย (Authoritarian)
D	=	ความเชื่อแบบฝังใจ (Dogmatism)
E.L.	=	ระดับการศึกษา (Educational Level)
P.S.	=	การแก้ปัญหา (Problem Solving)
S	=	เพศ (Sex)
S.C.	=	สิ่งกึ่งเกี่ยวกับตน (Self-concept)
O.D.	=	คำนิยามปฏิบัติการ (Operational Definition)
1	=	แบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจ
2	=	แบบทดสอบวัดสิ่งกึ่งเกี่ยวกับตน
3	=	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมมุติฐานในการวิจัย

จากผังทฤษฎี และเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถตั้งสมมุติฐานการวิจัยได้ดังนี้
ตอนที่ ๑ ศึกษาความสัมพันธ์

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๑.๑ ความเชื่อแบบฝังใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชาย
น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๑.๒ ความเชื่อแบบฝังใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหญิง
น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๑.๓ ความเชื่อแบบฝังใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
ชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๑.๔ ความเชื่อแบบฝังใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
ชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๑.๕ ความเชื่อแบบฝังใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทั้งหมด น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับทัศนคติภาพ

๒.๑ ความเชื่อแบบฝังใจ และทัศนคติภาพของนักศึกษาชาย น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๒.๒ ความเชื่อแบบฝังใจ และทัศนคติภาพของนักศึกษาหญิง น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๒.๓ ความเชื่อแบบฝังใจ และทัศนคติภาพของนักศึกษาชั้น ป.กศ. ปีที่ ๒ น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๒.๔ ความเชื่อแบบฝังใจ และทัศนคติภาพของนักศึกษาชั้น ป.กศ. ชั้นสูง ปีที่ ๒ น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๒.๕ ความเชื่อแบบฝังใจ และทัศนคติภาพของนักศึกษาทั้งหมด น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับทัศนคติปณิธาน

๓.๑ ความเชื่อแบบฝังใจ และทัศนคติปณิธานของนักศึกษาชาย น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๓.๒ ความเชื่อแบบฝังใจ และทัศนคติปณิธานของนักศึกษาหญิง น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๓.๓ ความเชื่อแบบฝังใจ และทัศนคติปณิธานของนักศึกษาชั้น ป.กศ. ปีที่ ๒ น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๓.๔ ความเชื่อแบบฝังใจ และทัศนคติปณิธานของนักศึกษาชั้น ป.กศ. ชั้นสูง ปีที่ ๒ น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๓.๕ ความเชื่อแบบฝังใจ และทัศนคติปณิธานของนักศึกษาทั้งหมด น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๘. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับความแตกต่างระหว่างคน

- ๘.๑ ความเชื่อแบบฝังใจ และความแตกต่างระหว่างคนของนักศึกษาชาย น่าจะสัมพันธ์กันในทางบวก
- ๘.๒ ความเชื่อแบบฝังใจ และความแตกต่างระหว่างคนของนักศึกษาหญิง น่าจะสัมพันธ์กันในทางบวก
- ๘.๓ ความเชื่อแบบฝังใจ และความแตกต่างระหว่างคนของนักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ น่าจะสัมพันธ์กันในทางบวก ✓
- ๘.๔ ความเชื่อแบบฝังใจ และความแตกต่างระหว่างคนของนักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ น่าจะสัมพันธ์กันในทางบวก
- ๘.๕ ความเชื่อแบบฝังใจ และความแตกต่างระหว่างคนของนักศึกษาทั้งหมด น่าจะสัมพันธ์กันในทางบวก

๙. ความสัมพันธ์ระหว่างคนตามอัศภากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- ๙.๑ คนตามอัศภากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชาย น่าจะสัมพันธ์กันในทางบวก
- ๙.๒ คนตามอัศภากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหญิง น่าจะสัมพันธ์กันในทางบวก
- ๙.๓ คนตามอัศภากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับ ป.กศ.ปีที่ ๒ น่าจะสัมพันธ์กันในทางบวก
- ๙.๔ คนตามอัศภากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ น่าจะสัมพันธ์กันในทางบวก
- ๙.๕ คนตามอัศภากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทั้งหมด น่าจะสัมพันธ์กันในทางบวก

๑๐. ความสัมพันธ์ระหว่างคนตามปณิธานกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- ๑๐.๑ คนตามปณิธาน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชาย น่าจะสัมพันธ์กันในทางบวก

๖.๒ คนตามปณิธาน และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาหญิง
น่าจะสัมพันธ์กันในทางบวก

๖.๓ คนตามปณิธาน และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาชั้น ป.กศ.
ปีที่ ๒ น่าจะสัมพันธ์กันในทางบวก

๖.๔ คนตามปณิธาน และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาชั้น ป.กศ.
ชั้นสูง ปีที่ ๒ น่าจะสัมพันธ์กันในทางบวก

๖.๕ คนตามปณิธาน และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาทั้งหมด
น่าจะสัมพันธ์กันในทางบวก

๗. ความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างระหว่างตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน

๗.๑ ความแตกต่างระหว่างตน และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษา
ชาย น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๗.๒ ความแตกต่างระหว่างตน และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษา
หญิง น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๗.๓ ความแตกต่างระหว่างตน และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษา
ชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๗.๔ ความแตกต่างระหว่างตน และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษา
ชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

๗.๕ ความแตกต่างระหว่างตน และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษา
ทั้งหมด น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

ตอนที่ ๒.๑ ศึกษาเปรียบเทียบ

๘. นักศึกษาที่มีคนตามอัธภาพต่ำ น่าจะมีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่านักศึกษาที่มี
คนตามอัธภาพสูง

๙. นักศึกษาที่มีคนตามปณิธานต่ำ น่าจะมีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่านักศึกษาที่มี
คนตามปณิธานสูง

๑๐. นักศึกษาที่มีความแตกต่างระหว่างตนสูง น่าจะมีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่า
นักศึกษที่มีความแตกต่างระหว่างตนต่ำ

๑๑. นักศึกษาชาย น่าจะมีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่านักศึกษาหญิง
๑๒. นักศึกษาในชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ น่าจะมีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่านักศึกษาในชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒
- ✓๑๓. นักศึกษาที่มีตนตามอัธยาศัยสูง น่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีตนตามอัธยาศัยต่ำ
- ✓๑๔. นักศึกษาที่มีตนตามปณิธานสูง น่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีตนตามปณิธานต่ำ
- ✓๑๕. นักศึกษาที่มีความแตกต่างระหว่างคนต่ำ น่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความแตกต่างระหว่างคนสูง

ตอนที่ ๒.๒ ศึกษาเปรียบเทียบ

๑๖. นักศึกษาที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ น่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูง
๑๗. นักศึกษาชาย และหญิง ที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำเหมือนกัน น่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่ต่างกัน
๑๘. นักศึกษาชาย และหญิง ที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูงเหมือนกัน น่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่ต่างกัน
๑๙. นักศึกษาในชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ น่าจะมีตนตามอัธยาศัยสูงกว่านักศึกษาในชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒
๒๐. นักศึกษาในชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ น่าจะมีตนตามปณิธานสูงกว่านักศึกษาในชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒
๒๑. นักศึกษาในชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ น่าจะมีความแตกต่างระหว่างคนสูงกว่านักศึกษาในชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒

สมมุติฐานทุกข้อที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยตั้งระดับนัยสำคัญในการทดสอบทางสถิติไว้ที่ระดับ .๐๕

ทฤษฎี และ เหตุผลเบื้องต้นหลังสมมุติฐาน

สมมุติฐานข้อ ๑

จากการศึกษาของ เออริช (Ehrlich, 1961:283-286b) คริสเตนเซน (Christensen, 1966:75-76) คอสทิน (Costin, 1965:186-188) ซาโกนา และ ซักเซอร์ (Zagona and Zucher, 1965:213-219) ไวท์ และอัลเทอร์ (White and Alter, 1967:285-289) ต่างก็ได้ทำการศึกษาพบว่า ระดับความเชื่อแบบฝังใจ มีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคาดว่าในการศึกษาครั้งนี้ ความเชื่อแบบฝังใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

สมมุติฐานข้อ ๒,๓

แจโนฟ (Janove, 1971:94-A) ได้ศึกษาพบว่าความเชื่อแบบฝังใจ มีความสัมพันธ์ในทางลบกับสิ่งที่เกี่ยวกับตน ซึ่งสิ่งที่เกี่ยวกับตนสามารถแยกออกได้เป็น ตนตามอัตภาพ และ ตนตามปณิธาน

จากนิยามของ "ตน" และการเกิด "สิ่งที่เกี่ยวกับตน" ตามที่ โรเจอร์ส (Rogers) ได้เสนอไว้ว่า "...ในขณะที่บุคคลเกิดความต้องการขึ้น บุคคลจะพยายามสนองความต้องการ เพื่อให้ร่างกายอยู่ในสภาพสมดุลย์ ซึ่งทำให้บุคคลต้องปะทะสังสรรค์กับสิ่งแวดล้อม ทั้งทางวัตถุ และสังคม ตามวิธีการ และกระบวนการที่เขาคิดว่าเหมาะสม เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ ขณะเดียวกันบุคคลก็ต้องประเมินผลการกระทำของตนเอง โดยเทียบกับของผู้อื่น เพื่อที่จะให้พฤติกรรมของตนเป็นไปตามรหัสฐานของสังคม จากการประเมินผลตัวเอง และการเปรียบเทียบกับคนอื่นนี้เอง ทำให้เกิดสิ่งที่เกี่ยวกับตนขึ้น" จะเห็นได้ว่า บุคคลที่มีสิ่งที่เกี่ยวกับตนดี จะมีการประเมินผลการกระทำต่าง ๆ ของตนแล้วเทียบกับของผู้อื่น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ไม่ได้ยึดความคิดเห็น หรือการกระทำของตนเองเป็นใหญ่ ผู้วิจัยจึงคาดว่าความเชื่อแบบฝังใจ น่าจะสัมพันธ์ในทางลบกับตนตามอัตภาพ และกับตนตามปณิธาน

สมมุติฐานข้อ ๔,๕

จากการศึกษาของเพนิมาร์ (อ้างจาก สิทธิโชค วรานุสันติกุล, ๒๕๑๔:๑๕) พบว่า ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านคำ จะมีความแตกต่างระหว่างตนสูง นอกจากนี้ ความเชื่อแบบฝังใจมีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังได้กล่าวมาแล้ว ในเหตุผล

เบื้องหลังสมมุติฐานข้อ ๑ ผู้วิจัยจึงคาดว่า ความเชื่อแบบฝังใจกับความแตกต่างระหว่างตน น่าจะสัมพันธ์กันในทางบวก และความแตกต่างระหว่างตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน น่าจะสัมพันธ์กันในทางลบ

สมมุติฐานข้อ ๕,๖

โคโมริคา (Komorita, 1972:6809-A) โคช (Koch, 1972:1081-A) เพอร์เกย์ (Purkey, 1970:15) โจน (Jone, 1970:201-203) โบว์แมน (Bowman, 1964:4536-A) และ สิทธิโชค วรานุสันติกุล (๒๕๑๔) ต่างก็ได้ศึกษาพบว่า สังกัป-เกี่ยวกับตน สัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยจึงคาดว่า ตนตามอัตภาพ และ ตนตามปณิธาน ต่างก็น่าจะสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมมุติฐานข้อ ๘,๙,๑๐

จากการศึกษาของ แจโนฟ (Janove, 1971:94-A) พบว่า สังกัปเกี่ยวกับตน สัมพันธ์ในทางลบกับความเชื่อแบบฝังใจ ซึ่งหมายถึงว่า ผู้ที่มีสังกัปเกี่ยวกับตนต่ำ จะมีความเชื่อแบบฝังใจสูง และผู้ที่มีสังกัปเกี่ยวกับตนสูง จะมีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ นอกจากนี้ จากคำกล่าวของ โรเจอร์ส ที่ว่า สังกัปเกี่ยวกับตน เกิดจากกรที่บุคคลประเมินการกระทำของตนเอง โดยเทียบกับของผู้อื่น แสดงว่า ผู้ที่มีสังกัปเกี่ยวกับตนดี จะมีใจกว้าง ไม่ยึดตัวเองเป็นใหญ่

ผู้วิจัยจึงคาดว่า นักศึกษาที่มีตนตามอัตภาพ และตนตามปณิธานต่ำ น่าจะมีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่านักศึกษาที่มีตนตามอัตภาพ และตนตามปณิธานสูง ตามลำดับ นอกจากนี้ นักศึกษาที่มีความแตกต่างระหว่างตนสูง ก็น่าจะมีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่านักศึกษาที่มีความแตกต่างระหว่างตนต่ำ

สมมุติฐานข้อ ๑๑

จากการศึกษาของ มอร์แลนด์ (Moreland, 1972:3727-A) พบว่า ผู้ชาย มีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่าผู้หญิง

ไพฑูรย์ เครือแก้ว (๒๕๐๖:๕/๔-๕/๕) กล่าวไว้ว่า "สังคมไทยเป็นสังคมเจ้านาย ตั้งแต่เราเกิดมา เรามักจะได้ยินคำอวยพรของพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ เสมอ ๆ ว่า ขอให้ได้"

เป็นใหญ่ เป็นโต เป็นเจ้าคนนายคนอยู่ดูสบาย" นอกจากนี้ในสังคมไทยเรา ครอบครัว ส่วนใหญ่ เป็นครอบครัวแบบพ่อเป็นใหญ่ ก็ยอมรับความคิดเห็นของฝ่ายชาย มากกว่าฝ่ายหญิง ดังคำพังเพยที่ว่า "ชายเปรียบเสมือนช้างเท้าหน้า หญิงเปรียบเสมือนช้างเท้าหลัง" ดังนั้น การอบรมเลี้ยงดูเด็กของพ่อแม่ ก็น่าจะเน้นไปในทางอยากให้ลูกได้เป็นใหญ่เป็นโต โดย เฉพาะอย่างยิ่งลูกชาย ซึ่งโดยปรกติลูกชายก็มักจะเลียนแบบพ่อ และซีการ์ส (Seegars, 1969:1827-A) ก็ได้ศึกษาพบว่า ถ้าพ่อมีความเชื่อแบบฝังใจสูง ลูกก็มีแนวโน้มที่จะมี ความเชื่อแบบฝังใจสูงตามพ่อด้วย

ผู้วิจัยจึงคิดว่าสภาพของสังคมเช่นที่กล่าวมานี้ น่าจะสนับสนุนให้ผู้ชาย มีความเชื่อ-แบบฝังใจสูงกว่าผู้หญิง

สมมุติฐานข้อ ๑๒

จากการศึกษาของ แมคฟาร์แลนด์ (McFarland, 1971:645-A) พบว่า การฝึกให้ทำงานร่วมกันมีผลทำให้ความเชื่อแบบฝังใจลดลง ฟังก์ และคาร์เทอร์ (Funk and Carter, 1971:46-55) ศึกษาพบว่า พวกที่มีการศึกษาสูงจะมีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ และพวกที่มีการศึกษาต่ำจะมีความเชื่อแบบฝังใจสูง และจอห์นสัน (Johnson, 1969:224-226) ได้ศึกษาพบว่า สิ่งแวดล้อมในวิทยาลัยครู มีแนวโน้มที่จะทำให้ความเชื่อแบบฝังใจของนักศึกษาลดลง

ผู้วิจัยจึงคาดว่า นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ น่าจะมีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่า นักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒

สมมุติฐานข้อ ๑๓, ๑๔

✓ เนลส์ (Nails, 1971:138-A) พบว่า การเพิ่มสังกัดเกี่ยวกับตนในทางบวก จะช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สิทธิโชค วรานุสติกุล (๒๕๑๔) พบว่า เด็กที่มีสังกัด-เกี่ยวกับตนสูง จะมีความเข้าใจในการอ่านดีกว่าเด็กที่มีสังกัดเกี่ยวกับตนต่ำ

จากการที่ เลกกี (อ้างจาก สิทธิโชค วรานุสติกุล, ๒๕๑๔:๒) ได้สรุปไว้ว่า สังกัดเกี่ยวกับตน ป้อนาใจในการต่อต้าน หรือส่งเสริมการเรียนรู้อันได้ ดังนั้น คนที่มีสังกัด-เกี่ยวกับตนดี จึงมีพฤติกรรมไปในทางเป็นกนชนชั้นแข็ง มีความสนใจ มีแรงจูงใจ มีการควบคุมอารมณ์ให้เหมาะสม ฯลฯ

เด็กอายุมากมีสังกัดเกี่ยวกับคนคิดว่าเด็กอายุน้อย และจากการศึกษาของ เฟนิมาร์ (อ้างจาก สิทธิโชค วรานุสันติกุล, ๒๕๑๘:๑๒) พบว่า เมื่อปรับปรุงความสามารถทางการอ่านของเด็กให้ดีขึ้น สังกัดเกี่ยวกับคน ซึ่งประกอบด้วยการตามอัธยาศัย และติดตามปณิธาน จะสอดคล้องกันมากขึ้น ก็จะลดระดับของคนตามปณิธานลง และเพิ่มระดับของคนตามอัธยาศัยขึ้น ทำให้ความแตกต่างระหว่างคนลดน้อยลง

ผู้วิจัยจึงคาดว่า นักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ น่าจะมีติดตามอัธยาศัยสูงกว่า นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ น่าจะมีติดตามปณิธานสูงกว่า นักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ และนักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ น่าจะมีความแตกต่างระหว่างคนสูงกว่านักศึกษาระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒

นอกจากนี้ ในสมมุติฐานข้อ ๑ - ๗ ผู้วิจัยยังได้แยกศึกษาตามเพศ และระดับชั้นเรียนด้วย โดยตั้งสมมุติฐานไว้ในแบบเดียวกัน

13/2/21

✓ บทที่ ๒

✓ วิธีดำเนินการ

✓ ๒๖

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นนักศึกษามัธยมศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ในชั้น ป.กศ. ปีที่ ๒ และ ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๑๖ ในวิทยาลัยครูส่วนกลาง ๗ วิทยาลัย รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๕๐ คน ซึ่งแยกรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

ตาราง ๑ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ระดับชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ แยกตามวิทยาลัยครู และเพศ

วิทยาลัยครู	ชาย	หญิง	รวม
๑. จันทระเกษม	๖	๑๐	๑๖
๒. ชนบุรี	๗	๑๔	๒๑
๓. บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	๕	๒๒	๒๗
๔. พระนคร	๑๓	๑๖	๒๙
๕. สวนกุหลาบ	-	๔๐	๔๐
รวม	๓๕	๑๐๒	๑๓๗

ตาราง ๒ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ระดับชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ แยกตามวิทยาลัยครู และเพศ

วิทยาลัยครู	ชาย	หญิง	รวม
๑. จันทระเกษม	๔	๑๖	๒๐
๒. บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	๔	๒๒	๒๖
๓. เพชรบุรีวิทยาลัยครู	๑๓	๓๗	๕๐
๔. สวนสุนันทา	๔	๓๕	๓๙
รวม	๒๕	๑๑๐	๑๓๕

เกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการจะตรวจสอบเฉพาะนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง ดังนั้นจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างจากวิทยาลัยครูในส่วนกลางทุกแห่ง

✓ ส่วนการเลือกระดับชั้นเรียนใด จากวิทยาลัยครูใด ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มโดยการจับสลาก

✓ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบทดสอบ ๓ ประเภท คือ

๑. เครื่องมือวัดทัศนตามอัตภาพ

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวัดทัศนตามอัตภาพของ สิทธิโชค วรรณสันติกุล (๒๕๑๔) ซึ่งสร้างขึ้นตามแนวความคิดของ ปีแอร์ และแฮร์ริส (Piers and Harris) กับ กัฟ และ ฮีลบริน (Gough and Heilbrun) มาปรับปรุงใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับนักศึกษา ระดับวิทยาลัยครู รายละเอียดเกี่ยวกับแบบทดสอบวัดทัศนตามอัตภาพ มีดังนี้

๑.๑ ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบทดสอบที่มีช่องให้เลือกตอบ ๕ ช่อง ประกอบด้วยข้อความที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้ตอบเลือกตอบให้ตรงกับสภาพความรู้สึก ความคิดทัศนคติ และสภาพทั่ว ๆ ไป ที่เป็นจริงเกี่ยวกับตนเองในเรื่องที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การปรับตัวทางสังคม และการปรับตัวทางอารมณ์ ข้อความทั้งหมดมี ๖๕ ข้อ เป็นข้อความที่มีความหมายไปในทางบวก ๓๔ ข้อ และเป็นข้อความที่มีความหมายไปในทางลบ ๓๑ ข้อ

๑.๒ การตอบแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงวิธีการตอบ เพื่อให้สะดวกแก่ผู้ตอบยิ่งขึ้น โดยพิมพ์ข้อความ และกระดาษคำตอบไว้ด้วยกันดังนี้

	ไม่จริงเลย (๐)	จริงเล็กน้อย (๑)	จริงพอประมาณ (๒)	จริงค่อนข้างมาก (๓)	จริงมากที่สุด (๔)
(๐) ข้าพเจ้าเป็นคนมีเหตุผล					

๑.๓ เกณฑ์การตรวจให้คะแนน ข้อความซึ่งแสดงว่า มีคนตามอัศภาพ ในทางบวก จะให้คะแนน ๑,๒,๓,๔,๕ เมื่อผู้ตอบกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข ๐,๑,๒,๓,๔ ตามลำดับ สำหรับข้อความซึ่งแสดงว่า มีคนตามอัศภาพในทางลบ จะให้คะแนนตรงข้ามกับข้อความประเภทแรก คือให้คะแนน ๕,๔,๓,๒,๑ เมื่อผู้ตอบกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข ๐,๑,๒,๓,๔ ตามลำดับ

๑.๔ การปรับปรุงแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดคนตามอัศภาพ ของ สิทธิโชค วรานุสันติกุล (๒๕๑๘) ไปทดลองสอบนักศึกษาวิทยาลัยครู ระดับ ป.กศ. ปีที่ ๒ และ ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ ของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน ๑๕๐ คน แล้วนำผลมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ เพื่อหาอำนาจจำแนก โดยใช้กลุ่มที่มีคนตามอัศภาพสูง และต่ำอย่างละ ๒๗% ของนักศึกษาที่ทดลองสอบทั้งหมด และใช้ t -test (Edwards, 1968: 104) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อของ ๒ กลุ่มนี้ โดยตั้งระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .๐๑ แล้วเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกสูง คือมีค่า t ตั้งแต่ ๒.๓๘๐ ขึ้นไป จำนวน ๒๖ ข้อ เป็นข้อความที่มีความหมายไปในทางบวก ๒๔ ข้อ และมีความหมายไปในทางลบ ๒๒ ข้อ (ดูภาคผนวก ก.และ ข.)

๕.๕ การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ คนตามอัศภาพ ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบนักศึกษาวิทยาลัยครู ระดับ ป.กศ.ปีที่ ๒ และ ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ ของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน ๑๕๐ คน แล้วนำผลมาหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีของ กูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) สูตร ๒๐ (Magnusson, 1967: 116) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบคนตามอัศภาพ และค่าสถิติอื่น ๆ ดังนี้

ตาราง ๓ ค่าความเชื่อมั่น และค่าสถิติอื่น ๆ ของแบบทดสอบคนตามอัศภาพ ซึ่งได้จากการทดลองสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น

N	$\bar{X}$	S^2	S	r_{tt}	SE_{meas}
๑๕๐	๑๘๕.๗๐๐๐	๕๕๗.๑๑๐๗	๒๓.๖๐๓๒	.๘๘๘๕	±๗.๖๖๖๓

จากตาราง ๓ จะเห็นได้ว่า แบบทดสอบวัดตนตามอัตภาพ มีค่าความเชื่อมั่น .๘๘๘๕ ซึ่งนับว่าสูงมากพอสมควร

๑.๖ การหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)
 ผู้วิจัยใช้วิธีการหาความสัมพันธ์กับแบบทดสอบวัดลักษณะผู้นำที่มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .๘๓๖ ($N = 100$) และมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูง ซึ่ง สุจินต์ ปรีชาमारถ (๒๕๑๕) ได้สร้างขึ้น โดยนำแบบทดสอบวัดตนตามอัตภาพ และแบบทดสอบวัดลักษณะผู้นำไปทดสอบนักศึกษากลุ่มเดียวกัน จำนวน ๑๒๐ คน แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .๗๑๒๓ แสดงว่าแบบทดสอบนี้วัดคุณสมบัติซึ่งมีอยู่ร่วมกัน จึงเชื่อว่ามีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงพอสมควร (Cronbach, 1970: 142-144)

๒. เครื่องมือวัดตนตามปดิธาน

๒.๑ การปรับปรุงแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้นำข้อความที่ปรับปรุงแล้วจากแบบทดสอบวัดตนตามอัตภาพ จำนวน ๕๖ ข้อ เป็นตัวเกณฑ์ในการเลือกข้อความจากแบบทดสอบวัดตนตามปดิธานของ สิทธิโชค วรานุสันติกุล (๒๕๑๘) และเรียงลำดับเหมือนกับแบบทดสอบวัดตนตามอัตภาพ ทั้งนี้แบบทดสอบวัดตนตามปดิธานที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ จึงมี ๕๖ ข้อ

๒.๒ ลักษณะของเครื่องมือ และวิธีการตอบ ลักษณะ และวิธีการตอบแบบทดสอบวัดตนตามปดิธานเป็นเช่นเดียวกับแบบทดสอบวัดตนตามอัตภาพ ต่างกันที่แบบทดสอบวัดตนตามปดิธานนี้แต่ข้อความซึ่งมีความหมายไปในทางบวกทั้งหมด

๒.๓ การตรวจให้คะแนน ทำเช่นเดียวกับข้อความที่มีความหมายไปในทางบวกของแบบทดสอบวัดตนตามอัตภาพ

๒.๔ การหาค่าความเชื่อมั่น ผู้วิจัยนำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบนักศึกษาวิทยาสัยศรบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน ๑๕๐ คน และนำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 (Magnusson, 1967: 116) ได้ค่าความเชื่อมั่น และค่าสถิติอื่น ๆ ดังนี้

ตาราง ๔ ค่าความเชื่อมั่น และค่าสถิติอื่น ๆ ของแบบทดสอบวัดคนตามปนิธาน ซึ่งได้จากการทดลองสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น

N	$\bar{X}$	S^2	S	r_{tt}	SE_{meas}
๑๕๐	๒๑๘.๑๒๕๐	๘๒๖.๐๘๒๓	๒๗.๘๓๖๕	.๘๓๘๐	± ๓.๐๑๘๘

จากตาราง ๔ จะเห็นได้ว่า แบบทดสอบวัดคนตามปนิธาน มีค่าความเชื่อมั่น .๘๓๘๐ ซึ่งนับว่าสูงพอสมควร

๓. เครื่องมือวัดความเชื่อแบบฝังใจ

แบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจนี้ ผู้วิจัยได้แปล คัดแปลง และสร้างขึ้นเองตามแนวของ ร็อกคีช (Rokeach, 1960)

๓.๑ ลักษณะของเครื่องมือ เป็นข้อความ จำนวน ๒๒ ข้อ และมีความหมายไปในทางบวกทั้งหมด ในแต่ละข้อมีช่องให้เลือกตอบ ๓ ช่อง เพื่อให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความรู้สึก ความคิดเห็น หรือความเชื่อของแต่ละบุคคล

๓.๒ การตอบแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้คิดวิธีการตอบที่ให้ความสะดวกแก่ผู้ตอบ โดยการพิมพ์ข้อความ และกระดาษคำตอบไว้ด้วยกันดังนี้

	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (-๓)	ไม่เห็นด้วยพอควร (-๒)	ไม่เห็นด้วยเล็กน้อย (-๑)	ไม่เห็นใจ (๐)	เห็นด้วยเล็กน้อย (+๑)	เห็นด้วยพอควร (+๒)	เห็นด้วยอย่างยิ่ง (+๓)
(๐) ผู้ชายดีกว่าผู้หญิง							

๓.๓ เกณฑ์การตรวจให้คะแนน เนื่องจากแบบทดสอบนี้มีแต่ข้อความที่มีความหมายไปในทางบวกทั้งหมด ดังนั้นเมื่อผู้ตอบกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข -๓, -๒, -๑, ๐, +๑, +๒, +๓ จะให้คะแนน ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗ ตามลำดับ แล้วรวมคะแนนผู้ที่ได้คะแนนมากเป็นผู้ที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูง และผู้ที่ได้คะแนนน้อยเป็นผู้ที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ

๓.๔ การทดลองสอบ ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองสอบนักศึกษาวิทยาลัยศรีนครินทร์ ระดับ ป.กศ.ปีที่ ๒ และ ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ ของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน ๑๕๐ คน และนำผลมาวิเคราะห์เป็นรายข้อเพื่อหาอำนาจจำแนก โดยใช้กลุ่มที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูง และต่ำ อย่างละ ๒๗% ของนักศึกษาก่อนที่ทดลองสอบทั้งหมด และใช้ t -test (Edwards, 1968:104) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อของ ๒ กลุ่มนี้ โดยตั้งระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .๐๑ แล้วเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกสูง คือมีค่า t ตั้งแต่ ๒.๓๘๐ ขึ้นไป จำนวน ๔๐ ข้อ (ดูภาคผนวก ก.และ ข.)

๓.๕ การหาค่าความเชื่อมั่น ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจที่เลือกไว้แล้ว จำนวน ๔๐ ข้อ ไปทดสอบนักศึกษาวิทยาลัยศรีนครินทร์บ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน ๑๕๐ คน และนำผลมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 (Magnusson, 1967: 116) ได้ค่าความเชื่อมั่น และค่าสถิติอื่น ๆ ดังนี้

ตาราง ๕ ค่าความเชื่อมั่น และค่าสถิติอื่น ๆ ของแบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจ ซึ่งได้จากการทดลองสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น

N	$\bar{X}$	S^2	S	r_{tt}	SE_{meas}
๑๕๐	๑๓๑.๐๓๐๐	๖๘๖.๖๑๖๗	๒๕.๘๒๘๖	.๘๑๘๘	± ๑๐.๘๑๘๘

จากตาราง ๕ จะเห็นได้ว่า แบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจ มีค่าความเชื่อมั่น .๘๑๘๘ ซึ่งนับว่าสูงพอสมควร

๓.๖ การหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ผู้วิจัยใช้วิธีการหาความสัมพันธ์กับแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแบบอนุรักษ์นิยม (Conservatism) ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๕๕๐ และมีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเท่ากับ .๖๕๘ ซึ่ง เช็คคักกี้ ไชวาสินธุ์ (๒๕๑๖) ได้สร้างขึ้น ผู้วิจัยไม่ได้นำแบบทดสอบของ เช็คคักกี้ ไชวาสินธุ์ มาทั้งหมด แต่ได้สุ่มมาใช้ ๕๐ ข้อ เป็นข้อความที่มีความหมายไปในทางบวก ๒๘ ข้อ และมีความหมายไปในทางลบ ๒๒ ข้อ (ดูภาคผนวก ก.) ส่วนการตอบ และการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแบบอนุรักษ์นิยม ทำเช่นเดียวกับแบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจ ต่างกันที่ข้อความซึ่งมีความหมายไปในทางลบ จะให้คะแนน ๗,๖,๕,๔,๓,๒,๑ เมื่อผู้ตอบกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข -๓, -๒, -๑, ๐, +๑, +๒, +๓ ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบทั้งสองฉบับนี้ ไปสอบนักศึกษาในกลุ่มเดียวกัน จำนวน ๑๒๐ คน แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .๖๕๒๑ แสดงว่าแบบทดสอบนี้วัดคุณสมบัติซึ่งมีอยู่ร่วมกัน จึงเชื่อว่า มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงพอสมควร (Cronbach, 1970: 142-144)

นอกจากนี้ จากการทดสอบสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ ปรากฏว่า ส่วนมากเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ จึงแสดงว่า แบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัยนี้ มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูง (Cronbach, 1970: 142-144)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การหาสถิติมูลฐาน

๑.๑ หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (\text{Edwards, 1968: 80})$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

๑.๒ หาค่าความแปรปรวน (Variance) ใช้สูตร

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)} \quad (\text{Ferguson, 1966: 67})$$

เมื่อ s^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง
ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
ΣX^2	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

๑.๓ หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยการถอดรากที่สองของความแปรปรวน ใช้สูตร

$$s = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}} \quad (\text{Ferguson, 1966:67})$$

เมื่อ s	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
ΣX^2	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

๒. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ และทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม โดยใช้ t-test ซึ่งมีสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{S_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}} \quad (\text{Edwards, 1968:104})$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ หรือ คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

$S_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$ แทน Standard Error of the Difference between Two Means

$$\text{และ } S_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2} = \sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}$$

เมื่อ s_1^2, s_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ หรือ ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ
----------------------	-----	---

n_1, n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ หรือจำนวนคน
ในกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

๓. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20

$$r_{tt} = \frac{n}{(n-1)} \frac{(s_t^2 - \sum s_1^2)}{s_t^2} \quad (\text{Magnusson, 1967:116})$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 s_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบทดสอบ
 ทั้งชุด
 $\sum s_1^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนของ
 แบบทดสอบแต่ละข้อ
 n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

๔. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง
 ตัวแปร โดยใช้สูตร

$$r = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] \{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}} \quad (\text{Garrett, 1966:143})$$

เมื่อ r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 $\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนน ๒ ชุด
 $\sum X, \sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละชุด
 $\sum X^2, \sum Y^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนนแต่ละชุด
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

๕. หาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (Standard Error of
 Measurement) ใช้สูตร

$$SE_{meas} = \pm s_t \sqrt{1 - r_{tt}} \quad (\text{ล้วน สายยศ, ๒๕๑๕:๑๘๐})$$

เมื่อ SE_{meas} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
 s_t แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวัด
 r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

บทที่ ๓

10/1/20

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ตามวิธีการดังกล่าวไว้ในบทที่ ๒ มาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ซึ่งจะได้อะไรเสนอผลพร้อมทั้งแปลความหมายประกอบ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ การหาความสัมพันธ์

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ ๑.๑, ๑.๒, ๑.๓, ๑.๔ และ ๑.๕ มีรายละเอียดดังได้แสดงไว้ในตาราง ๒

- ตาราง ๒ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่ม	N	r
๑. นักศึกษาชาย	๒๘	-.๒๑๑๘ *
๒. นักศึกษาหญิง	๒๑๒	-.๑๓๘๘ *
๓. นักศึกษาชั้น ป.กค.ปีที่ ๒	๑๓๗	-.๒๑๘๒ *
๔. นักศึกษาชั้น ป.กค.ชั้นสูง ปีที่ ๒	๑๔๓	-.๐๘๘๐
๕. นักศึกษาทั้งหมด	๒๘๐	-.๑๘๗๐ *

* $p < .05$

ตามผลในตาราง ๒ จะเห็นได้ว่า

๑.๑ ในกลุ่มนักศึกษาชาย ความเชื่อแบบฝังใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสัมพันธ์กันในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แสดงว่า ถ้านักศึกษาชายมีความเชื่อแบบฝังใจสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และถ้านักศึกษาชายมีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ ก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

๑.๒ ในกลุ่มนักศึกษาคหุฉง ความเชื่อแบบผงใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธ์กันใ้ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แสดงว่า ถ้านักศึกษาคหุฉงมี ความเชื่อแบบผงใจสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และถ้านักศึกษาคหุฉงมีความเชื่อแบบ ผงใจต่ำ ก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

๑.๓ ในกลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ ความเชื่อแบบผงใจกับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน สัมพันธ์กันใ้ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แสดงว่า ถ้านักศึกษา ชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ มีความเชื่อแบบผงใจสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และถ้านักศึกษา ชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ มีความเชื่อแบบผงใจต่ำ ก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

๑.๔ ในกลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ ความเชื่อแบบผงใจกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน สัมพันธ์กันใ้ทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ความเชื่อแบบ ผงใจของนักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ ไม่สัมพันธ์กันใ้ในเชิงเส้นตรงกับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน

๑.๕ ในกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด ความเชื่อแบบผงใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธ์กันใ้ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แสดงว่า ถ้านักศึกษามีความเชื่อ แบบผงใจสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และถ้านักศึกษามีความเชื่อแบบผงใจต่ำ ก็จะมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ผลการวิเคราะห์นี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑.๑,๑.๒,๑.๓ และ ๑.๕ แต่ไม่ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑.๔

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบผงใจ และทัศนคติภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ ๒.๑,๒.๒,๒.๓,๒.๔ และ ๒.๕ มีรายละเอียด ดังใ้แสดงไว้ในตาราง ๗

ตาราง ๗ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับทัศนคติภาพ

กลุ่ม	N	r
๑. นักศึกษาชาย	๒๘	-.๔๘๐๓ *
๒. นักศึกษาหญิง	๒๑๒	-.๒๗๒๕ **
๓. นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒	๑๓๗	-.๓๕๘๕ **
๔. นักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒	๑๔๓	-.๒๕๐๔ **
๕. นักศึกษาทั้งหมด	๒๘๐	-.๓๑๒๓ **

** p < 01

ตามผลในตาราง ๗ จะเห็นได้ว่า

ในกลุ่มนักศึกษาชาย กลุ่มนักศึกษาหญิง กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ และกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด ความเชื่อแบบฝังใจกับทัศนคติภาพ สัมพันธ์กันในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ในทุกกลุ่ม แสดงว่า ผู้ที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูง จะมีทัศนคติภาพต่ำ และผู้ที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ ก็จะมีทัศนคติภาพสูง

ผลการวิเคราะห์นี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๒.๑, ๒.๒, ๒.๓, ๒.๔ และ ๒.๕

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจ และทัศนคติภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ ๓.๑, ๓.๒, ๓.๓, ๓.๔ และ ๓.๕ มีรายละเอียด ดังได้แสดงไว้ในตาราง ๘

ตาราง ๔ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับคนตามปณิธาน

กลุ่ม	N	r
๑. นักศึกษาชาย	๖๘	.๑๓๘๓
๒. นักศึกษาหญิง	๒๑๒	-.๐๓๕๘
๓. นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒	๑๓๗	-.๐๕๐๕
๔. นักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒	๑๔๓	-.๐๑๓๖
๕. นักศึกษาทั้งหมด	๒๘๐	.๐๐๘๓

ตามผลในตาราง ๔ จะเห็นได้ว่า

ในกลุ่มนักศึกษาชาย กลุ่มนักศึกษาหญิง กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ และกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด ความเชื่อแบบฝังใจกับคนตามปณิธาน ไม่มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง ในทุกกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์นี้ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๓.๑, ๓.๒, ๓.๓, ๓.๔ และ ๓.๕

๔. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจ และความแตกต่างระหว่างตน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ ๔.๑, ๔.๒, ๔.๓, ๔.๔ และ ๔.๕ มีรายละเอียด ดังได้แสดงไว้ในตาราง ๕

ตาราง ๕ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับความแตกต่างระหว่างตน

กลุ่ม	N	r
๑. นักศึกษาชาย	๖๘	.๕๑๐๕**
๒. นักศึกษาหญิง	๒๑๒	.๒๖๕๕*
๓. นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒	๑๓๗	.๒๕๒๗**

ตาราง ๕ (ต่อ)

กลุ่ม	N	r
๔. นักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒	๑๔๓	.๒๒๔๖*
๕. นักศึกษาทั้งหมด	๒๘๐	.๒๕๒๗**

** $p < .01$, * $p < .05$

ตามผลในตาราง ๕ จะเห็นได้ว่า

๔.๑ ในกลุ่มนักศึกษาชาย กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ และกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด ความเชื่อแบบฝังใจกับความแตกต่างระหว่างตน สัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทั้งสามกลุ่ม แสดงว่า ผู้ที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูง จะมีความแตกต่างระหว่างตนสูง และผู้ที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ ก็จะมี ความแตกต่างระหว่างตนต่ำ

๔.๒ ในกลุ่มนักศึกษาหญิง และกลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ ความเชื่อแบบฝังใจกับความแตกต่างระหว่างตน สัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทั้งสองกลุ่ม แสดงว่า ผู้ที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูง จะมีความแตกต่างระหว่างตนสูง และผู้ที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ ก็จะมี ความแตกต่างระหว่างตนต่ำ

ผลการวิเคราะห์นี้เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๔.๑, ๔.๒, ๔.๓, ๔.๔ และ ๔.๕

๕. ความสัมพันธ์ระหว่างตนตามอัตภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ ๕.๑, ๕.๒, ๕.๓, ๕.๔ และ ๕.๕ มีรายละเอียด ดังได้แสดงไว้ในตาราง ๑๐

ตาราง ๑๐ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนตามอัตภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่ม	N	r
๑. นักศึกษาชาย	๖๘	.๒๗๕๐ **
๒. นักศึกษาหญิง	๒๑๒	.๒๑๖๘ *
๓. นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒	๑๓๗	.๑๕๕๓
๔. นักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒	๑๕๓	.๒๗๖๑ **
๕. นักศึกษาทั้งหมด	๒๘๐	.๒๑๖๗ *

** $p < .01$, * $p < .05$

ตามผลในตาราง ๑๐ จะเห็นได้ว่า

๕.๑ ในกลุ่มนักศึกษาชาย และกลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ คะแนนตามอัตภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทั้งสองกลุ่ม แสดงว่า ผู้ที่มีคะแนนตามอัตภาพสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ที่มีคะแนนตามอัตภาพต่ำ ก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

๕.๒ ในกลุ่มนักศึกษาหญิง และกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด คะแนนตามอัตภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทั้งสองกลุ่ม แสดงว่า ผู้ที่มีคะแนนตามอัตภาพสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ที่มีคะแนนตามอัตภาพต่ำ ก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

๕.๓ ในกลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ คะแนนตามอัตภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง

ผลการวิเคราะห์นี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๕.๑, ๕.๒, ๕.๔ และ ๕.๕ แต่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๕.๓

๖. ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนตามปณิธาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ ๖.๑, ๖.๒, ๖.๓, ๖.๔ และ ๖.๕
มีรายละเอียด ดังได้แสดงไว้ในตาราง ๑๑

ตาราง ๑๑ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนตามปณิธานกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่ม	N	r
๑. นักศึกษาชาย	๖๘	.๒๓๘๕ *
๒. นักศึกษาหญิง	๒๑๒	.๐๔๑๕
๓. นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒	๑๓๗	.๑๖๓๒
๔. นักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒	๑๘๓	.๑๒๕๘
๕. นักศึกษาทั้งหมด	๒๘๐	.๑๐๐๐

* $p < 05$

ตามผลในตาราง ๑๑ จะเห็นได้ว่า

๖.๑ ในกลุ่มนักศึกษาชาย คะแนนตามปณิธานกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธ์กัน
ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แสดงว่า ถ้านักศึกษามีคะแนนตามปณิธาน
สูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และถ้านักศึกษามีคะแนนตามปณิธานต่ำ ก็จะมีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนต่ำ

๖.๒ ในกลุ่มนักศึกษาหญิง กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.
ชั้นสูง ปีที่ ๒ และกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด คะแนนตามปณิธานกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มี
ความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง ทั้ง ๔ กลุ่ม

ผลการวิเคราะห์นี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๖.๑ แต่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน
ข้อ ๖.๒, ๖.๓, ๖.๔ และ ๖.๕

๗. ความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างระหว่างตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ ๗.๑, ๗.๒, ๗.๓, ๗.๔ และ ๗.๕
มีรายละเอียด ดังได้แสดงไว้ในตาราง ๑๒

ตาราง ๑๒ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างระหว่างตนกับผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียน

กลุ่ม	N	r
๑. นักศึกษาชาย	๒๘	-.๐๓๘๒
๒. นักศึกษาหญิง	๒๑๒	-.๑๗๑๓*
๓. นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒	๑๓๗	-.๐๑๗๔
๔. นักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒	๑๔๓	-.๑๕๑๒
๕. นักศึกษาทั้งหมด	๒๘๐	-.๑๑๖๔

* $p < .05$

ตามผลในตาราง ๑๒ จะเห็นได้ว่า

๗.๑ ในกลุ่มนักศึกษาหญิง ความแตกต่างระหว่างตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
สัมพันธ์กันในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แสดงว่า ถ้านักศึกษาหญิงมี
ความแตกต่างระหว่างตนสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และถ้านักศึกษาหญิงมีความ
แตกต่างระหว่างตนต่ำ ก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

๗.๒ ในกลุ่มนักศึกษาชาย กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.
ชั้นสูง ปีที่ ๒ และกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด ความแตกต่างระหว่างตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ไม่มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง ทั้ง ๔ กลุ่ม

ผลการวิเคราะห์นี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๗.๒ แต่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน
ข้อ ๗.๑, ๗.๓, ๗.๔ และ ๗.๕

ตอนที่ ๒.๑ กีฬาเปรียบเทียบ

๘. เปรียบเทียบความเชื่อแบบฝังใจของนักกีฬาที่มีตนตามอัธภาพ ตนตามปณิธาน และความแตกต่างระหว่างตน ต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ ๘,๘ และ ๑๐ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้แสดงไว้ในตาราง ๑๓

ตาราง ๑๓ เปรียบเทียบความเชื่อแบบฝังใจของนักกีฬาที่มีตนตามอัธภาพ ตนตามปณิธาน และความแตกต่างระหว่างตน ต่างกัน

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	S	$S_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	t
ตนตามอัธภาพต่ำ	๓๐	๑๓๕.๒๘๕๗	๒๕.๕๖๕๓	๔.๐๐๖๕	๔.๒๒๘๘**
ตนตามอัธภาพสูง	๓๐	๑๕๘.๓๕๒๘	๒๑.๘๕๗๘		
ตนตามปณิธานต่ำ	๓๐	๑๖๓.๗๐๐๐	๒๔.๑๕๐๒	๔.๒๖๒๗	-๐.๕๐๕๕
ตนตามปณิธานสูง	๓๐	๑๖๕.๕๒๘๖	๒๖.๒๐๖๘		
ความแตกต่างระหว่างตนสูง	๓๐	๑๓๓.๗๘๓๗	๒๓.๕๖๓๖	๓.๘๖๔๖	๓.๕๓๓๒**
ความแตกต่างระหว่างตนต่ำ	๓๐	๑๕๘.๕๒๘๖	๒๒.๑๕๑๕		

** $p < .01$

ตามผลในตาราง ๑๓ จะเห็นได้ว่า

๘.๑ นักกีฬาที่มีตนตามอัธภาพต่ำ มีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่านักกีฬาที่มีตนตามอัธภาพสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๘.๒ นักกีฬาที่มีตนตามปณิธานต่ำ และนักกีฬาที่มีตนตามปณิธานสูง มีความเชื่อแบบฝังใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๕.๓ นักศึกษาที่มีความแตกต่างระหว่างตนสูง มีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่า นักศึกษาที่มีความแตกต่างระหว่างตนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ผลการวิเคราะห์นี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๕ และ ๑๐ แต่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๕

๕. เปรียบเทียบความเชื่อแบบฝังใจของนักศึกษาที่มีเพศ และระดับชั้นเรียน ต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ ๑๑ และ ๑๒ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ในตาราง ๑๔

ตาราง ๑๔ เปรียบเทียบความเชื่อแบบฝังใจของนักศึกษาที่มีเพศ และระดับชั้นเรียน ต่างกัน

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	S	$S_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	t
นักศึกษาชาย	๖๘	๑๖๗.๓๒๓๕	๒๘.๑๐๘๘	๓.๓๑๓๖	.๖๑๖๘
นักศึกษาหญิง	๒๑๒	๑๖๕.๒๘๒๘	๒๖.๗๐๖๘		
นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒	๑๓๗	๑๗๐.๖๘๖๑	๒๘.๘๘๑๘	๒.๗๐๗๐	๓.๕๘๘๕**
นักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒	๑๘๓	๑๖๑.๐๘๐๘	๒๐.๖๐๐๑		

* $p < .01$

ตามผลในตาราง ๑๔ จะเห็นได้ว่า

๕.๑ นักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง มีความเชื่อแบบฝังใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๕.๒ นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ มีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่านักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ผลการวิเคราะห์นี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๑ แต่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๒

๑๐. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่มีตนตามอัถภาพ ตนตาม
ปดิชาน และความแตกต่างระหว่างคน ต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ ๑๓, ๑๔ และ ๑๕ มีรายละเอียด
ดังได้แสดงไว้ในตาราง ๑๕

ตาราง ๑๕) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่มีตนตามอัถภาพ ตนตาม
ปดิชาน และความแตกต่างระหว่างคน ต่างกัน

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	S	$S_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	t
ตนตามอัถภาพสูง	๓๐	๒.๓๑๑๑	.๓๓๒๖	.๐๖๕๐	๕.๐๘๕๓**
ตนตามอัถภาพต่ำ	๓๐	๒.๔๕๕๓	.๓๘๘๓		
ตนตามปดิชานสูง	๓๐	๒.๕๕๐๘	.๓๕๒๓	.๐๖๘๕	๑.๒๖๒๓
ตนตามปดิชานต่ำ	๓๐	๒.๕๕๓๘	.๔๑๘๘		
ความแตกต่างระหว่างคนต่ำ	๓๐	๒.๖๖๖๑	.๔๓๒๘	.๐๗๕๕	๒.๕๓๒๓**
ความแตกต่างระหว่างคนสูง	๓๐	๒.๘๘๒๓	.๕๖๓๕		

** $p < .01$

ตามผลในตาราง ๑๕ จะเห็นได้ว่า

๑๐.๑ นักศึกษาที่มีตนตามอัถภาพสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีตนตามอัถภาพต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๑๐.๒ นักศึกษาที่มีตนตามปดิชานสูง และนักศึกษาที่มีตนตามปดิชานต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๑๐.๓ นักศึกษาที่มีความแตกต่างระหว่างคนต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษามีความแตกต่างระหว่างคนสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ผลการวิเคราะห์นี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๓ และ ๑๕ แต่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๔

ตอนที่ ๒.๒ ศึกษาเปรียบเทียบ

๑๑. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ ๑๖ มีรายละเอียด ดังได้แสดงไว้ในตาราง ๑๖

ตาราง ๑๖ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่มีความเชื่อแบบฝังใจ ต่างกัน

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	S	$S_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	t
ความเชื่อแบบฝังใจต่ำ	๓๐	๒.๖๑๘๖	.๓๘๑๖		
ความเชื่อแบบฝังใจสูง	๓๐	๒.๕๘๐๓	.๕๑๑๓	.๐๖๖๓	๒.๑๐๑๐*

* $p < .05$

ตามผลในตาราง ๑๖ จะเห็นได้ว่า

นักศึกษาที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ผลการวิเคราะห์นี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๖

๑๒. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิงที่มีระดับความเชื่อแบบฝังใจเหมือนกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ ๑๗ และ ๑๘ มีรายละเอียด ดังได้แสดงไว้ในตาราง ๑๗

ตาราง ๑๒/2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง ที่มีระดับความเชื่อแบบฝังใจเหมือนกัน

ความเชื่อแบบฝังใจ	กลุ่ม	N	$\bar{X}$	S	$S_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	t
ต่ำเหมือนกัน	นักศึกษาชาย	๑๖	๒.๖๐๔๔	.๔๖๒๗	.๑๐๕๐	-.๑๗๕๘
	นักศึกษาหญิง	๕๘	๒.๖๒๔๐	.๓๕๕๐		
สูงเหมือนกัน	นักศึกษชาย	๒๐	๒.๔๓๖๐	.๓๘๑๕	.๑๐๕๐	-.๕๖๘๘
	นักศึกษาหญิง	๕๐	๒.๔๕๘๐	.๔๒๕๐		

ตามผลในตาราง ๑๒ จะเห็นได้ว่า

๑๒.๑ นักศึกษาชาย และนักศึกษหญิงที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำเหมือนกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๑๒.๒ นักศึกษชาย และนักศึกษหญิงที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูงเหมือนกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์นี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๗ และ ๑๘

๑๓. เปรียบเทียบตนตามอัตรภาพของนักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ ๑๙ มีรายละเอียด ดังได้แสดงไว้ในตาราง ๑๘

ตาราง ๑๒๒ เปรียบเทียบคนตามอัตรภาพของนักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียน ต่างกัน

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	S	$S_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	t
นักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒	๑๔๓	๑๘๓.๕๘๗๔	๒๐.๙๐๘๓	๒.๗๒๘๘	.๕๗๓๗
นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒	๑๓๗	๑๘๒.๐๒๑๘	๒๔.๕๒๕๓		

ตามผลในตาราง ๑๒๒ จะเห็นได้ว่า

นักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ และนักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ มีคนตามอัตรภาพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การวิเคราะห์นี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๘

๑๔. เปรียบเทียบคนตามปดิธานของนักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียน ต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ ๒๐ มีรายละเอียด ดังได้ แสดงไว้ในตาราง ๑๒๓

ตาราง ๑๒๓ เปรียบเทียบคนตามปดิธานของนักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	S	$S_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	t
นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒	๑๓๗	๒๒๕.๒๓๓๕	๒๐.๘๒๕๗	๒.๓๘๒๗	๓.๓๑๘๖ **
นักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒	๑๔๓	๒๑๗.๓๓๕๖	๑๘.๘๐๐๘		

** $p < .01$

ตามผลในตาราง ๑๒๓ จะเห็นได้ว่า

นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ มีคนตามปดิธานสูงกว่านักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ผลการวิเคราะห์นี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๒๐

๑๕. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคนของนักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียน ต่างกัน
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ ๒๑ มีรายละเอียด ดังได้แสดง
ไว้ในตาราง ๒๐

ตาราง ๒๐ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคนของนักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียน ต่างกัน

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	S	$S_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	t
นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒	๑๓๗	๘๓.๐๘๓๗	๒๕.๒๘๕๕		
นักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒	๑๘๓	๓๓.๗๘๓๒	๒๑.๘๘๘๘	๒.๘๒๖๗	๓.๒๗๒๐ **

** $p < .01$

ตามผลในตาราง ๒๐ จะเห็นได้ว่า
นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ มีความแตกต่างระหว่างคนสูงกว่านักศึกษาชั้น ป.กศ.
ชั้นสูง ปีที่ ๒ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
ผลการวิเคราะห์นี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๒๑

บทที่ ๘

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

๑. เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจ ปรับปรุงแบบทดสอบวัดสังกัดปีเกี่ยวกับตน และศึกษาความเชื่อมั่น ตลอดจนความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบด้วย
๒. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจ สังกัดปีเกี่ยวกับตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๓. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อแบบฝังใจของนักศึกษาที่มีเพศ ระดับชั้นเรียน และสังกัดปีเกี่ยวกับตน ต่างกัน
๔. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่มีเพศ และความเชื่อแบบฝังใจ ต่างกัน
๕. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสังกัดปีเกี่ยวกับตนของนักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียน ต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำกับนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง ทั้งชาย และหญิง จำนวน ๒๔๐ คน เป็นนักศึกษาในระดับชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ จำนวน ๑๓๗ คน เป็นชาย ๓๕ คน หญิง ๑๐๒ คน และระดับชั้น ป.กศ.ชั้นสูง จำนวน ๑๐๓ คน เป็นชาย ๓๓ คน หญิง ๗๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑. แบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจ (ผู้วิจัยสร้างเอง)
๒. แบบทดสอบวัดตนตามอัตภาพ (ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบทดสอบของ สิทธิโชค วรานุสันติกุล)
๓. แบบทดสอบวัดตนตามปณิธาน (ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบทดสอบของ สิทธิโชค วรานุสันติกุล)
๔. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยใช้ คะแนนเฉลี่ยสะสมใน ๘ ภาคเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ตรวจสอบให้คะแนนในแบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจ ตามตามอัศภาพ
คนตามปณิธาน และรวบรวมคะแนนเฉลี่ยสะสมของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
๒. หาค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มต่าง ๆ
๓. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้ Product Moment
Correlation
๔. ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยใช้ t-test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- ก. ผลการศึกษาความสัมพันธ์
  ๑. ผลการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
    - ๑.๑ ในกลุ่มนักศึกษาชาย กลุ่มนักศึกษาหญิง กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.
ปีที่ ๒ และกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด ความเชื่อแบบฝังใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธ์กัน
ในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทั้ง ๔ กลุ่ม
    - ๑.๒ ในกลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ ความเชื่อแบบฝังใจ ไม่มี
ความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  ๒. ผลการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับคนตามอัศภาพ ปรากฏว่า
ในกลุ่มนักศึกษาชาย กลุ่มนักศึกษาหญิง กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒
กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ และกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด ความเชื่อแบบฝังใจกับ
คนตามอัศภาพ สัมพันธ์กันในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ในทุกกลุ่ม
  ๓. ผลการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับคนตามปณิธาน ปรากฏว่า
ในกลุ่มนักศึกษาชาย กลุ่มนักศึกษาหญิง กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒
กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ และกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด ความเชื่อแบบฝังใจ ไม่มี
ความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรงกับคนตามปณิธาน ในทุกกลุ่ม

๔. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับความแตกต่างระหว่างตน

๔.๑ ในกลุ่มนักศึกษาชาย กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ และกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด ความเชื่อแบบฝังใจกับความแตกต่างระหว่างตน สัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทั้ง ๓ กลุ่ม

๔.๒ ในกลุ่มนักศึกษาหญิง และกลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ ความเชื่อแบบฝังใจกับความแตกต่างระหว่างตน สัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทั้งสองกลุ่ม

๕. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตนตามอัตรากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๕.๑ ในกลุ่มนักศึกษาชาย และกลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ ตามอัตรากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทั้งสองกลุ่ม

๕.๒ ในกลุ่มนักศึกษาหญิง และกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด ตามอัตรากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทั้งสองกลุ่ม

๕.๓ ในกลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ ตามอัตรากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง

๖. ผลการศึกษาคือความสัมพันธ์ระหว่างตนตามปณิธานกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๖.๑ ในกลุ่มนักศึกษาชาย ตามปณิธานกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๖.๒ ในกลุ่มนักศึกษาหญิง กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ และกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด ตามปณิธานกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง ทั้ง ๔ กลุ่ม

๗. ผลการศึกษากวามสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างระหว่างตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๗.๑ ในกลุ่มนักศึกษาหญิง ความแตกต่างระหว่างตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธ์กันในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๗.๒ ในกลุ่มนักศึกษาชาย กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ และกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด ความแตกต่างระหว่างตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง ทั้ง ๔ กลุ่ม

๘. ผลการศึกษาเปรียบเทียบ

๑. นักศึกษาที่มีตนตามอัตภาพต่ำ มีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่านักศึกษาที่มีตนตาม-
อัตภาพสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๒. นักศึกษาที่มีตนตามปณิธานต่ำ และนักศึกษาที่มีตนตามปณิธานสูง มีความเชื่อ-
แบบฝังใจ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๓. นักศึกษาที่มีความแตกต่างระหว่างตนสูง มีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่านักศึกษา
ที่มีความแตกต่างระหว่างตนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๔. นักศึกษาชาย และนักศึกษานหญิง มีความเชื่อแบบฝังใจ ไม่แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ

๕. นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ มีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่านักศึกษาชั้น ป.กศ.
ชั้นสูง ปีที่ ๒ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๖. นักศึกษาที่มีตนตามอัตภาพสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มี
ตนตามอัตภาพต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๗. นักศึกษาที่มีตนตามปณิธานสูง และนักศึกษามีตนตามปณิธานต่ำ มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๘. นักศึกษาที่มีความแตกต่างระหว่างตนต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า
นักศึกษาที่มีความแตกต่างระหว่างตนสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๙. นักศึกษาที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕
๑๐. นักศึกษาชาย และนักศึกษานหญิงที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำเหมือนกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
๑๑. นักศึกษาชาย และนักศึกษานหญิงที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูงเหมือนกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
๑๒. นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ และนักศึกษาระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ มีทัศนคติภาพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
๑๓. นักศึกษาระดับ ป.กศ.ปีที่ ๒ มีทัศนคติภาพสูงกว่านักศึกษาระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
๑๔. นักศึกษาระดับ ป.กศ.ปีที่ ๒ มีความแตกต่างระหว่างตนสูงกว่านักศึกษาระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

สรุปผล

การวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความเชื่อแบบฝังใจสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ยกเว้นนักศึกษาระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒) กับทัศนคติภาพ และสัมพันธ์ในทางบวกกับความแตกต่างระหว่างตน

ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน สัมพันธ์ในทางบวกกับทัศนคติภาพ (ยกเว้นนักศึกษาระดับ ป.กศ.ปีที่ ๒) กับทัศนคติภาพ (เฉพาะนักศึกษานชาย) และสัมพันธ์ในทางลบกับความแตกต่างระหว่างตน (เฉพาะนักศึกษานหญิง)

นักศึกษานที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่านักศึกษานที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ และนักศึกษานที่มีความแตกต่างระหว่างตนสูง มีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่านักศึกษานที่มีความแตกต่างระหว่างตนต่ำ แต่นักศึกษานที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงกว่านักศึกษานที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ และนักศึกษานที่มีความแตกต่างระหว่างตนต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงกว่านักศึกษานที่มีความแตกต่างระหว่างตนสูง

นักศึกษามีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษามีความเชื่อแบบฝังใจสูง

นักศึกษาระดับ ป.กศ.ปีที่ ๒ มีความเชื่อแบบฝังใจ คนตามปกติชาน และความแตกต่างระหว่างคนสูงกว่านักศึกษาระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒

เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาวิทยาลัยครูในส่วนกลาง ดังนั้น ผลการวิจัยดังกล่าวมาแล้วจึงอาจสรุปครอบคลุมได้เฉพาะกลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยครูในส่วนกลางเท่านั้น

อภิปรายผล

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด ความเชื่อแบบฝังใจสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($r = -.1870, p < .05$; ตาราง 6) และเมื่อแยกวิเคราะห์ตามเพศ และระดับชั้นเรียน ปรากฏว่า ในกลุ่มนักศึกษาชาย กลุ่มนักศึกษาหญิง กลุ่มนักศึกษาระดับ ป.กศ.ปีที่ ๒ ความเชื่อแบบฝังใจก็สัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($r = -.2118, p < .05$; $r = -.1744, p < .05$; $r = -.2152, p < .05$; ตาราง ๖) ผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมุติฐาน ข้อ ๑.๕, ๑.๑, ๑.๒ และ ๑.๓ แสดงว่า นักศึกษามีความเชื่อแบบฝังใจสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนักศึกษามีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เออริช (Ehrlich, 1961:283-286) กริสเตนเซน (Christensen, 1966:75-76) คอสติน (Costin, 1965:186-188) ซาโกนา และซัคเซอร์ (Zagona and Zucher, 1965:213-219) ไวท์ และอัลเทอร์ (White and Alter, 1967:285-289) แสดงว่า ความเชื่อแบบฝังใจอาจขัดขวางการเรียนรู้ของบุคคลได้

ส่วนในกลุ่มนักศึกษาระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ พบว่า ความเชื่อแบบฝังใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง ($r = -.0840$; ตาราง ๖) ผลการวิจัยนี้ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑.๔ แม้ว่าความสัมพันธ์จะไม่นับสำคัญทางสถิติก็ตาม แต่แนวโน้มก็เป็นไปในทางลบ

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับตนตามอศัทภาพ

ความเชื่อแบบฝังใจของนักศึกษารวมคหสัมพันธ์ในทางลบกับตนตามอศัทภาพ ($r = -.3123, p < .01$, ตาราง ๗) และเมื่อแยกวิเคราะห์ตามเพศ และระดับชั้นเรียน ก็พบว่า ในทุกกลุ่ม ความเชื่อแบบฝังใจมีความสัมพันธ์ในทางลบกับตนตามอศัทภาพ ($r = -.4407, p < .01; r = -.2725, p < .01, r = -.3585, p < .01, r = -.2504, p < .01$, ตาราง ๗) ผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมุติฐาน ข้อ ๒.๒, ๒.๑, ๒.๒, ๒.๓ และ ๒.๔ แสดงว่า นักศึกษาที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูง จะมีตนตามอศัทภาพต่ำ และนักศึกษาที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ จะมีตนตามอศัทภาพสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แจโนฟ (Janove, 1971:94-A) และเป็นไปตามที่ โรเจอร์ส (Rogers) กล่าวไว้ว่า "...ในขณะที่บุคคลเกิดความต้องการขึ้น บุคคลจะสนองความต้องการ เพื่อให้ร่างกายอยู่ในสภาพสมดุลย์ ซึ่งทำให้บุคคลต้องปะทะสังสรรค์กับสิ่งแวดล้อมทั้งทางวัตถุ และสังคม ตามวิธีการ และกระบวนการพฤติกรรมที่เขาคิดว่าเหมาะสม เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ ขณะเดียวกันบุคคลก็ต้องประเมินผลการกระทำของตนเอง โดยเทียบกับของผู้อื่น เพื่อที่จะให้พฤติกรรมของตนเป็นไปตามปทัสถานของสังคม จากการประเมินผลตัวเอง และการเปรียบเทียบกับคนอื่นนี้เอง ทำให้เกิดสิ่งกีดขวางกับคนอื่น" ดังนั้น บุคคลที่มีสิ่งกีดขวางกับคนอื่น หรือมีตนตามอศัทภาพสูง จึงมีการประเมินผลการกระทำต่าง ๆ ของตนเอง แล้วเทียบกับของผู้อื่น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บุคคลนั้น ไม่ได้ยึดความคิดเห็น หรือการกระทำของตนเองเป็นใหญ่ จึงมีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับตนตามปติชาน

ความเชื่อแบบฝังใจของนักศึกษารวมคหสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรงกับตนตามปติชาน ($r = .0083$, ตาราง ๘) และเมื่อแยกวิเคราะห์ตามเพศ และระดับชั้นเรียน ก็พบว่าในทุกกลุ่ม ความเชื่อแบบฝังใจ ไม่มีความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรงกับตนตามปติชาน ($r = .1383, r = -.0353, r = -.0505, r = -.0136$, ตาราง ๘) ผลการวิจัยนี้ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๓.๒, ๓.๑, ๓.๒, ๓.๓ และ ๓.๔ ที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยคิดว่า คงจะเป็นเพราะว่า พวกที่มีตนตามปติชานสูงประกอบด้วยนักศึกษา ๒ ประเภท คือ

ประเภทที่มีทั้งตนตามปณิธาน และตนตามอศัทภาพสูง แต่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ กับอีกประเภทหนึ่ง คือ ประเภทที่มีตนตามปณิธานสูง แต่มีตนตามอศัทภาพต่ำ จึงมีความเชื่อแบบฝังใจสูง (ตาราง ๑๓) เมื่อนำความเชื่อแบบฝังใจ และตนตามปณิธานมาหาความสัมพันธ์ จึงพบความสัมพันธ์ดังกล่าว

๔. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อแบบฝังใจกับความแตกต่างระหว่างตน

ความเชื่อแบบฝังใจของนักศึกษาทั้งหมด สัมพันธ์กันในทางบวกกับความแตกต่างระหว่างตน ($r = .2927, p < .01$, ตาราง ๕) และเมื่อแยกวิเคราะห์ตามเพศ และระดับชั้นเรียน ก็พบว่า ในทุกกลุ่ม ความเชื่อแบบฝังใจสัมพันธ์ในทางบวกกับความแตกต่างระหว่างตน ($r = .5109, p < .01$, $r = .2295, p < .05$, $r = .2927, p < .01$, $r = .2242, p < .05$, ตาราง ๕) ผลการวิจัยนี้เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๔.๕, ๔.๖, ๔.๖, ๔.๓ และ ๔.๔ แสดงว่า นักศึกษาที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูง จะมีความแตกต่างระหว่างตนสูง และนักศึกษาที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ ก็จะมี ความแตกต่างระหว่างตนต่ำ เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่า ความเชื่อแบบฝังใจไม่มีความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรงกับตนตามปณิธาน (ตาราง ๕) แต่ความเชื่อแบบฝังใจ สัมพันธ์ในทางลบกับตนตามอศัทภาพ (ตาราง ๗) ดังนั้น ถ้าความเชื่อแบบฝังใจยิ่งสูง ตนตามอศัทภาพก็จะยิ่งต่ำ ซึ่งความแตกต่างระหว่างตนก็จะสูง และถ้าความเชื่อแบบฝังใจยิ่งต่ำ ตนตามอศัทภาพก็จะยิ่งสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้มีความแตกต่างระหว่างตนต่ำลง

๕. ความสัมพันธ์ระหว่างตนตามอศัทภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตนตามอศัทภาพของนักศึกษาทั้งหมด สัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($r = .2167, p < .05$; ตาราง ๑๐) และเมื่อแยกวิเคราะห์ตามเพศ และระดับชั้นเรียน ก็พบว่า ในกลุ่มนักศึกษาราย กลุ่มนักศึกษาหญิง กลุ่มนักศึกษาชั้น ป.๑๓.ชั้นสูง ปที่ ๒ ตนตามอศัทภาพมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($r = .2750, p < .01$, $r = .2168, p < .05$, $r = .2761, p < .01$, ตาราง ๑๐) ผลการวิจัยนี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๕.๕, ๕.๑, ๕.๒ และ ๕.๔ แสดงว่า นักศึกษาที่มีตนตามอศัทภาพสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักศึกษาที่มีตนตามอศัทภาพต่ำ ก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โคโมริตา (Komorita, 1972 6809-A) โคช (Koch, 1972.1081-A) เพอร์เกย์ (Purkey, 1970 15) โจน (Jones, 1970:201-203) โบว์แมน (Bowman, 1964.4536-A) และสิทธิโชค วรานุสันติกุล (๒๕๑๔) ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่า สังคมยอมรับว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าเด็กสอบได้คะแนนที่ผู้ใหญ่มักจะชมเชยยกย่อง หรือได้รางวัล จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น เชื่อมั่นในตัวเอง เกิดความภูมิใจ และมีความรู้สึกว่าการเรียนประสบความสำเร็จ เมื่อเด็กมีความรู้สึกต่อตนเองไปในทางที่ดี ก็หมายถึงว่า เด็กมีทัศนคติภาพดี และในทางตรงข้ามเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะรู้สึกอับเฉา มีปมค้อย ผิดหวัง ดังนั้น เด็กจะมีความรู้สึกไม่ดีต่อตนเอง ซึ่งก็หมายถึงว่า เด็กมีทัศนคติภาพต่ำ

ส่วนกลุ่มนักศึกษารชั้น ป.ถค.ปีที่ ๒ พบว่า ทัศนคติภาพ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .1597$, ตาราง ๑๐) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๕.๓ แต่แนวโน้มของความสัมพันธ์นี้ เป็นไปในทางบวก

๖. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด ทัศนคติภาพ ไม่มีความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($r = .1000$, ตาราง ๑๑) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๖.๕ แต่เมื่อแยกวิเคราะห์ตามเพศ และระดับชั้นเรียนแล้วปรากฏว่า ในกลุ่มนักศึกษาชาย ทัศนคติภาพสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($r = .2385, p < .05$, ตาราง ๑๑) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๖.๑ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิทธิโชค วรานุสันติกุล (๒๕๑๔) แสดงว่า ผู้ที่มีทัศนคติภาพสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ที่มีทัศนคติภาพต่ำ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยคิดว่า น่าจะเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีทัศนคติภาพสูง จะเกิดแรงจูงใจ มีความทะเยอทะยาน และเกิดความพยายาม จึงทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย ซึ่งตรงกันข้ามกับผู้ที่มีทัศนคติภาพต่ำ

ส่วนในกลุ่มนักศึกษหญิง กลุ่มนักศึกษารชั้น ป.ถค.ปีที่ ๒ และกลุ่มนักศึกษารชั้น ป.ถค.ชั้นสูง ปีที่ ๒ ทัศนคติภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง ($r = .0415, r = .1632, r = .1255$, ตาราง ๑๑) ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๖.๒, ๖.๓

และ ๒.๘ ถึงแม้ว่า คนตามปกติชานกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติก็ตาม แต่แนวโน้มก็เป็นไปในทางบวก เหตุที่ความสัมพันธ์ไม่มีความสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยคิดว่าคงจะเป็นเพราะว่า พวกที่มีคนตามปกติชานสูงประกอบด้วยนักศึกษา ๒ ประเภท ที่ ๑ - ประเภทที่มีคนตามปกติชาน คนตามอัศภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับประเภท ที่ ๒ - ประเภทที่มีคนตามปกติชานสูง แต่คนตามอัศภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ตาราง ๑๕) เมื่อนำคนตามปกติชานมาหาความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงไม่พบความสัมพันธ์ดังกล่าวมาแล้ว

๙. ความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างระหว่างงานกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด ความแตกต่างระหว่างตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง ($r = -.1169$, ตาราง ๑๖) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ ๙.๘ แต่เมื่อแยกวิเคราะห์ตามเพศ และระดับชั้นเรียนแล้ว ปรากฏว่า ในกลุ่มนักศึกษานหญิง ความแตกต่างระหว่างตนสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($r = -.1713$ $p < .05$, ตาราง ๑๖) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ ๙.๒ แสดงว่า ผู้ที่มีความแตกต่างระหว่างตนสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ที่มีความแตกต่างระหว่างตนต่ำ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เชนินาร์ (อ้างจาก สิทธิโชค วรานุสันติกุล, ๒๕๑๘:๑๕) แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิทธิโชค วรานุสันติกุล (๒๕๑๘)

ส่วนในกลุ่มนักศึกษาชาย กลุ่มนักศึกษารชั้น ป.๓-๔ และกลุ่มนักศึกษารชั้น ป.๓-๔ ชั้นสูง ปีที่ ๒ พบว่า ความแตกต่างระหว่างตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง ($r = -.0382, r = .0179, r = -.1512$, ตาราง ๑๖) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ ๙.๑, ๙.๓ และ ๙.๘ และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เชนินาร์ (อ้างจาก สิทธิโชค วรานุสันติกุล, ๒๕๑๘:๑๕) แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิทธิโชค วรานุสันติกุล (๒๕๑๘) ถึงแม้ว่าความสัมพันธ์นี้จะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่แนวโน้มก็เป็นไปในทางลบตามที่ไต่ถามสมมติฐานไว้ และเหตุที่ความสัมพันธ์ไม่มีความสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยคิดว่าน่าจะเป็นเพราะว่า ในพวกที่มี ความแตกต่างระหว่างตนต่ำนั้น ประกอบด้วยนักศึกษา ๒

ประเภท คือ ประเภทที่มีตนตามปถิธาน และตนตามอัทธภาพต่ำ ซึ่งจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า กับประเภทที่มีตนตามปถิธาน และตนตามอัทธภาพสูง ซึ่งจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (ตาราง ๑๕) เมื่อนำความแตกต่างระหว่างตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาหาความสัมพันธ์ จึงไม่พบความสัมพันธ์

๔. เปรียบเทียบความเชื่อแบบฝังใจของนักศึกษาที่มีตนตามอัทธภาพ ตนตามปถิธาน และความแตกต่างระหว่างตน ต่างกัน

๔.๑ นักศึกษาที่มีตนตามอัทธภาพต่ำ มีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่านักศึกษาที่มีตนตามอัทธภาพสูง ($t = 4.2288, p < .01$ ตาราง ๑๓) ผลการวิจัยนี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๔ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โจนาท (Jonove 1971:94-A) และสอดคล้องกับคำกล่าวของ โรเจอร์ส ที่ว่า สิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเกิดจากการที่บุคคลประเมินผลการกระทำของตนเอง โดยการเทียบกับของคนอื่น ดังนั้น ผู้ที่มีตนตามอัทธภาพสูง จึงมีใจกว้าง ไบยึกความคิดเห็น หรือการกระทำของตนเองเป็นใหญ่ ซึ่งก็หมายถึงว่าเป็นผู้ที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ ในทางตรงกันข้าม พวกที่มีตนตามอัทธภาพต่ำจะยึดถือความคิดเห็น หรือความเชื่อของตนเองเป็นใหญ่ ซึ่งก็หมายถึงพวกที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูง

๔.๒ นักศึกษาที่มีตนตามปถิธานต่ำ และนักศึกษามีตนตามปถิธานสูง มีความเชื่อแบบฝังใจ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -.4055$ ตาราง ๑๓) ผลการวิจัยนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๕ ที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยคิดว่า คงจะเป็นเพราะว่าพวกที่มีตนตามปถิธานสูง ประกอบด้วยนักศึกษามาก ๒ ประเภท คือ ประเภทที่มีตนตามปถิธาน และตนตามอัทธภาพสูง ถึงประเภทนี้จะมีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ กับประเภทที่มีตนตามปถิธานสูง แต่ตนตามอัทธภาพต่ำ ซึ่งประเภทนี้จะมีความเชื่อแบบฝังใจสูง (ตาราง ๑๓) เมื่อนำ ๒ ประเภทมารวมอยู่ในกลุ่มเดียวกัน คือ กลุ่มที่มีตนตามปถิธานสูง จึงทำให้คะแนนความเชื่อแบบฝังใจหักล้างกัน เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่มีตนตามปถิธานต่ำ จึงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๔.๓ นักศึกษาที่มีความแตกต่างระหว่างตนสูง มีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่านักศึกษาที่มีความแตกต่างระหว่างตนต่ำ ($t = 3.9732, p .01$, ตาราง ๑๓)

ผลการวิจัยนี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๐ ที่เป็นเช่นนี้ คงจะเป็นเพราะว่า พวกที่มีความแตกต่างระหว่างคนสูงนั้น เป็นพวกที่ตั้งความมุ่งหวังไว้สูง แต่มีตนตามอภิปภาพคำกล่าวคือ ในทางปฏิบัติแล้วจะถือเอาความศึคเห็น หรือการกระทำของตนเองเป็นใหญ่ ซึ่งก็หมายถึงว่า มีความเชื่อแบบฝังใจสูง แต่พวกที่มีความแตกต่างระหว่างคนต่ำนั้น เป็นพวกที่ตั้งระดับความมุ่งหวังไว้ไม่สูงกว่าความเป็นจริงมากนัก และในการกระทำสิ่งต่าง ๆ จะมีการคำนึงถึงผู้อื่นด้วย จึงเป็นพวกที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ

๕. เปรียบเทียบความเชื่อแบบฝังใจของนักศึกษาที่มีเพศ และระดับชั้นเรียนต่างกัน

๕.๑ นักศึกษาชาย และนักศึกษหญิง มีความเชื่อแบบฝังใจ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = .6129$, ตาราง ๑๔) ผลการวิจัยนี้ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๑ และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มอร์แลนด์ (Moreland, 1972: 3727-A) ที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยคิดว่า อาจจะเป็นเพราะว่าในปัจจุบันนี้ ผู้หญิง และผู้ชาย มีโอกาสเท่าเทียมกันในการศึกษาเล่าเรียน และในการเข้าร่วมกระทำกิจกรรมต่าง ๆ อีกประการหนึ่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้รับการศึกษาจากหลักสูตรเดียวกัน ดังนั้น ประสพการณ์ต่าง ๆ จึงน่าจะไม่แตกต่างกันจนมีผลทำให้ชาย และหญิง มีความเชื่อแบบฝังใจต่างกัน

๕.๒ นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ มีความเชื่อแบบฝังใจสูงกว่านักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ ($t = 3.5445$, $p < .01$; ตาราง ๑๔) ผลการวิจัยนี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๒ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฟังก์ และคาร์เทอร์ (Funk and Carter, 1971:46-55) กับ แมคฟาร์แลนด์ (McFarland, 1971:645-A) ที่เป็นเช่นนี้ คงเป็นเพราะว่า นักศึกษาชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ ได้รับการศึกษา และฝึกฝนมากกว่า นักศึกษาชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ เมื่อได้รับการศึกษามากขึ้น ได้รับการฝึกฝนมากขึ้น ย่อมจะทำให้ นักศึกษานั้น เป็นคนมีเหตุผล และรู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น จึงทำให้มีความเชื่อแบบฝังใจลดลง

๑๐. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่มีเกณฑ์ตามวัตถุประสงค์ตาม
ตามปริมาณ และความแตกต่างระหว่างตน ต่างกัน

๑๐.๑ นักศึกษาที่มีเกณฑ์ตามวัตถุประสงค์สูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักศึกษาที่มีเกณฑ์ตามวัตถุประสงค์ต่ำ ($t = 4.0843, p < .01$, ตาราง ๑๕) ผลการวิจัยนี้เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๓ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เนลส์ (Nails, 1971: 138-A) ที่พบว่า การเพิ่มสัมพันธภาพกับตนเองในทางบวก จะช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นอกจากนี้ ยังเป็นไปตามข้อสรุปของ เดคกี (อ้างจาก สิทธิโชค วรานุสันติกุล, ๒๕๑๔:๒) ที่ว่าสัมพันธภาพกับตนเองมีอำนาจในการส่งเสริมการเรียนรู้ได้ คนที่มีสัมพันธภาพกับตนเองดี จะมีพฤติกรรมไปในทางเป็นกษัตริย์ชั้นหนึ่ง มีความสนใจ มีแรงจูงใจ มีการควบคุมอารมณ์ให้มีสมาธิ ฯลฯ จึงเป็นผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า

๑๐.๒ นักศึกษาที่มีเกณฑ์ตามปริมาณสูง และนักศึกษาที่มีเกณฑ์ตามปริมาณต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.2627$, ตาราง ๑๕) ผลการวิจัยนี้ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๔ ที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยถือว่าเป็นเพราะ ในกลุ่มที่มีเกณฑ์ตามปริมาณสูง ประกอบไปด้วยนักศึกษากว่า ๓ ประเภท คือ ประเภทที่มีเกณฑ์ตามปริมาณสูง และเกณฑ์ตามวัตถุประสงค์สูง ซึ่งจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า กับประเภทที่มีเกณฑ์ตามปริมาณสูง แต่เกณฑ์ตามวัตถุประสงค์ต่ำ ซึ่งจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ตาราง ๑๕) เมื่อนำทั้งสองประเภทมารวมอยู่ในกลุ่มเดียวกัน กลุ่มที่มีเกณฑ์ตามปริมาณสูง จึงทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหักล้างกัน เชื่อเปรียบเทียบของกลุ่มที่มีเกณฑ์ตามปริมาณต่ำ จึงไม่มีความแตกต่างกันในค่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๑๐.๓ นักศึกษาที่มีความแตกต่างระหว่างตนต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษามีความแตกต่างระหว่างตนสูง ($t = 2.423, p < .01$ ตาราง ๑๕) ผลการวิจัยนี้เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๕ ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่า พวกที่มีความแตกต่างระหว่างตนสูง เป็นพวกที่ถึงระดับความมุ่งหวังที่สูงมาก แต่มีเกณฑ์ตามวัตถุประสงค์ต่ำ จึงทำให้เกิดความรู้สึกล้มเหลว ผิดหวัง ทำให้ขาดแรงจูงใจ เกิดความเบื่อหน่าย ไม่มีความสนใจ ดังนั้น จึงเป็นผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ในทางตรงกันข้าม พวกที่

มีความแตกต่างกันระหว่างคนต่ำ เป็นพวกที่มีคนตาบอดนิทานกับคนตาอัมพาตใกล้เคียง และ สอดคล้องกัน จึงทำให้รู้สึกว่าจะมีความสมหวัง เกิดความอบอุ่น มีแรงจูงใจ และมีความสนใจ จึงเป็นผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง

๑๑. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาที่มีความเชื่อแบบฝังใจ ต่ำ

นักศึกษาที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงกว่า นักศึกษาที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูง ($t = 2.1010, p < .05$, ตาราง ๑๖) ผลการวิจัยนี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๖ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ซีการ์ส (Seegars, 1969:1827-A) ฟังก์ และคาร์เทอร์ (Funk and Carter, 1971:46-55) ที่เป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำ จะเป็นผู้ที่มีเหตุผล มีความสามารถในการ คิดพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ใฝ่อย่างรอบคอบ นอกจากนี้ยังยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย จึง ทำให้มีความคิดกว้างขวางยิ่งขึ้น ดังนั้นพวกที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำจึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง ในทางตรงกันข้ามผู้ที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูง จะยึดถือแต่ความคิดเห็นของตนเอง เป็นใหญ่ ทำให้มีความคิดแคบ ขาดเหตุผล ขาดความสามารถในการคิด และอาจตัดสินใจ ผิดพลาดได้ง่าย จึงเป็นผลให้พวกที่มกวางเชื่อแบบฝังใจสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ

๑๒. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาชาย และนักศึกษาคหิง ที่มีความเชื่อแบบฝังใจระดับเดียวกัน

๑๒.๑ นักศึกษาชาย และนักศึกษาคหิงที่มีความเชื่อแบบฝังใจต่ำเหมือนกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -.1798$, ตาราง ๑๗) ผลการวิจัยนี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๗

๑๒.๒ นักศึกษาชาย และนักศึกษาคหิงที่มีความเชื่อแบบฝังใจสูงเหมือนกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -.5688$, ตาราง ๑๘) ผลการวิจัยนี้ เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๘

เป็นที่น่าสังเกตว่า ในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ปรีชา พิพัฒนานนท์ (๒๕๑๘) ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษาชาย และนักศึกษาคหิง มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนไม่

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสมชาย รัชธนกุล (๒๕๑๖) ก็ได้ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาเลขคณิตของ เด็กชาย และเด็กหญิง และพบว่าไม่มีความแตกต่าง เช่นเดียวกัน แต่การศึกษาดังกล่าว ไข่ได้นำตัวแปรอื่นเข้ามาพิจารณาด้วย

ผู้วิจัยเชื่อว่า การที่นักศึกษากลุ่มที่มีความเชื่อแบบฝังใจจะคล้ายกัน ไข่มีความแตกต่างระหว่างเพศในค่านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น น่าจะเป็นเพราะว่า นักศึกษาชาย และนักศึกษหญิงในแต่ละกลุ่ม มีองค์ประกอบอื่น ๆ ทางจิตวิทยา เช่น ความวิตกกังวล ลักษณะอัตตาธิปไตย ความสามารถ ไม่แตกต่างกัน

✓๑๓. เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียน ต่างกัน

นักศึกษาระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ และนักศึกษาระดับ ป.กศ.ปีที่ ๒ ปี ตามตามทัศนคติ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = .5737$, ตาราง ๑๔) ผลการวิจัยนี้ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๔ และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โคโบริตา (Komorita, 1972:6809-A) โบว์แมน (Bowman, 1964:4536-A) คลิง (Kling, 1972:3616 - 3617 A) ที่เป็นเช่นนี้ คงจะเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นคนละระดับกัน กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้ เป็นนักศึกษาระดับ ปีที่ ๒ ของระดับ ป.กศ. และ ป.กศ.ชั้นสูง ซึ่งนักศึกษาทั้ง ๒ ระดับนี้จัดได้ว่าอยู่ในระยะวัยรุ่นตอนปลาย และเป็นวัยที่เด็ก น่าจะได้สร้างสมสังักปีเกี่ยวกับตนได้อย่างมั่นคงแล้ว ดังที่ แคทเทิล และเชียร์ (อ้างจาก ประภาพิต ตรีตระกูล, ๒๕๑๖:๕๕) พบว่าความวิตกกังวลเริ่มมีปริมาณคงที่ในวัยรุ่น อายุ ประมาณ ๑๕ ปี นอกจากนี้ ซิมลิทท์ (Simlitt, 1958:467-472) และจุมพศ มุสิกัทธิวิน (๒๕๑๕) ต่างก็ได้ศึกษาพบว่า สังักปีเกี่ยวกับตนสัมพันธ์ในทางลบกับความวิตกกังวล ดังนั้น เมื่อความวิตกกังวลเริ่มมีปริมาณคงที่ สังักปีเกี่ยวกับตนก็จะเริ่มมีปริมาณคงที่เช่นเดียวกัน

✓๑๔. เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับชั้นเรียน ต่างกัน

นักศึกษาระดับ ป.กศ.ปีที่ ๒ มีทัศนคติสูงกว่านักศึกษาระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ ($t = 3.146$, $p < .01$, ตาราง ๑๕) ผลการวิจัยนี้เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๐ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แมคฟาร์แลนด์ (McFarland, 1971:645-1)

และคลิง (Kling, 1972:3616 - 3617-A) ที่ว่าการฝึกให้เด็กทำงานร่วมกัน และเด็กที่อายุมากขึ้น สังกัป์เกี่ยวกับตนจะดีขึ้น ซึ่งหมายถึงว่า ตนตามปกติชานกับตนตามอัถภาพจะ สอดคล้องกันยิ่งขึ้น แต่เนื่องจากตนตามอัถภาพของนักศึกษารัยนี้มีปริมาณคงที่คง ได้กล่าวมา แล้วในการอภิปรายผล ข้อ ๑๓ ดังนั้น ในชั้น ป.กศ.ชั้นสูงปีที่ ๒ ตนตามปกติชานของ นักศึกษาจึงลดลง

✓๑๕. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตนของนักศึกษามีระดับชั้นเรียน ต่างกัน

นักศึกษาระชั้น ป.กศ.ปีที่ ๒ ปีความแตกต่างระหว่างตนสูงกกว่านักศึกษาระชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ ($t = 3.2760, p < .01$; ตาราง ๑๐) ผลการวิจัยนี้เป็นไป ตามสมมุติฐาน ข้อ ๑๑ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แมคฟาร์แลนด์ (McFarland, 1971:645-A) คลิง (Kling, 1972:3616-3617-A) และเฟนิมาร์ (อ้างจาก สิทธิโชค วรานุสันติกุล, ๒๕๑๘) ที่ปรากฏผลเป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเพราะนักศึกษาใน วิทยนี้ มีตนตามอัถภาพในปริมาณคงที่แล้ว แต่ตนตามปกติชานของนักศึกษาระชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ จะลดลง ดังได้กล่าวมาแล้วในการอภิปรายผล ข้อ ๑๘ ดังนั้น ความแตกต่าง ระหว่างตนของนักศึกษาระชั้น ป.กศ.ชั้นสูง ปีที่ ๒ จึงน้อยกว่าความแตกต่างระหว่างตน ของ นักศึกษาระชั้น ป.กศ.ปีที่ ๑

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะทางการศึกษาอบรม

๑.๑ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และผู้แนะแนว ควรจะร่วมมือกันสนับสนุน ส่งเสริมให้เด็กมีสังกัป์เกี่ยวกับตนไปในทางที่ช่วยเหลือให้เด็กรู้จักความสามารถของตนเอง ว่าตนถนัดอะไร ไม่ถนัดอะไร แล้วส่งเสริมความถนัด ความสนใจของเด็ก เพื่อให้เขาได้ ได้รับความสำเร็จ ซึ่งจะทำให้เขาได้ประเมินคุณค่าของตนเองในทางที่ดี นอกจากนี้ ควร ช่วยเหลือ แนะแนวทางให้เด็กตั้งระดับความมุ่งหวังของตนเองให้ใกล้เคียงกับระดับความ สามารถจริงของเขา

อีกประการหนึ่ง พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และผู้แนะแนว ควรจะได้ช่วยกันฝึกฝน อบรมให้เด็กมีความใจกว้าง ไม่ยึดถือแต่ความคิดเห็นของตนเองเป็นใหญ่ รู้จักรับฟัง

ความคิดเห็นของผู้อื่น อันจะทำให้เด็กเป็นคนมีเหตุผล มีความคิดกว้างขวาง มีความสามารถในการศึกษาสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบ ไม่ตัดสินใจอะไรผิด ๆ แล้วเด็กจะทำางานต่าง ๆ ได้อย่างมีผลดี ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็จะดีด้วย เพราะตนความอึดภาพสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ความเชื่อแบบฝังใจสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๑.๒ ในการสอน แทนที่จะใช้การสอนแบบเน้นให้เด็กจำ ควรใช้วิธีสอนที่ส่งเสริมให้เด็กได้มีกิจกรรมร่วมกันกระทำกิจกรรมต่าง ๆ และให้มีการแสดงออกมากที่สุด เช่น การอภิปราย การรายงานหน้าชั้น การวิพากษ์วิจารณ์ จัดกิจกรรมที่ทำร่วมกันเป็นหมู่ อย่างสม่ำเสมอ จะเป็นการฝึกให้เด็กรู้จักคิด รู้จักใช้เหตุผล สามารถรับฟังความคิดของผู้อื่น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถปรับตัวทางสังคมได้ดีขึ้น ซึ่งนับได้ว่าเป็นการช่วยพัฒนากำลังใจคนให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศต่อไป

๒. ข้อเสนอแนะทางการวิจัย

๒.๑ ควรจะวิจัยเรื่องความเชื่อแบบฝังใจด้วยวิธีการวิจัยแบบทดลองบ้าง เพื่อว่าจะได้ผลแน่ชัดยิ่งขึ้น

๒.๒ ควรจะศึกษาองค์ประกอบทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อแบบฝังใจด้วย เช่น อาชีพ การศึกษา รายได้ การอบรมเลี้ยงดู ดินที่อยู่ ตลอดจนความเชื่อแบบฝังใจของผู้ปกครอง

๒.๓ ควรมีการวิจัยเรื่องนี้ซ้ำอีกกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ และควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมกว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งกลุ่มตัวอย่างที่มี เชื้อชาติ อาชีพ สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม แยกต่างกัน

๒.๔ ควรจะได้มีการวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อแบบฝังใจ โดยใช้ตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความอยากรู้อยากเห็น แบบการคิด ความรับผิดชอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ ความเกรงใจ บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย และความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จรรยา มิลินทร์ และคณะ อธิบายคำในวิชาการศึกษา ปรัชญา จิตวิทยา และสถิติ
โรงพิมพ์สามมิตร ๒๕๐๒, ๒๒๕ หน้า.
- ✓จำรัส บุญญานันท์ มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล และความต้องการสัมฤทธิ์ผลของ
นักเรียนที่ประพฤติก้อยตาม และที่ซัดกับสังคม ปรินิพนธ์ กศ.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๕, ๑๒๐ หน้า.
- ✓จุมพล พูลภัทรชีวิน มโนภาพแห่งตน (Self-concept) ความวิตกกังวล (Anxiety)
ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำ (Leadership) ของนักเรียนที่เป็น
ผู้นำ และนักเรียนที่เป็นผู้ตาม ในระดับชั้น ม.ศ.๓ ปีการศึกษา ๒๕๑๕ ปรินิพนธ์
กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๕, ๑๑๘ หน้า.
- เชิดศักดิ์ โสวาลินธุ์ การศึกษาเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพแบบอนุรักษนิยม
ปรินิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๒, ๖๘ หน้า.
- ✓บังอร เสดนนท์ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคนอย่างที่คุณคิดว่าตนเป็น กับคนอย่างที่คุณ
คิดว่าอยากเป็นของนักเรียนวัยรุ่น อายุ ๑๓-๑๖ ปี ชั้น ม.ศ.๓ โรงเรียน
พระโขนง จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา ๒๕๑๖ ปรินิพนธ์ กศ.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๒, ๕๕ หน้า.
- ประภาพิศ ศรีตระกูล การศึกษาความสัมพันธ์ และเปรียบเทียบความเกรงใจ การรักษาน้ำ
และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างนักเรียนไทยเชื้อสายไทยกับนักเรียนไทยเชื้อสายจีน
ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรินิพนธ์ กศ.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๒, ๑๒๕ หน้า.
- ✓ประเสริฐ แยมกลิ่นพุ่ม "ปัญหาสังคม" ปัจจุบันและอนาคตของสังคมไทย ๒๕๑๔ หน้า ๗๕.
- ปริยา พิพัฒนานนท์ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการเรียน การปรับตัว
ความตั้งใจ ระดับความมุ่งมั่น และความวิตกกังวลในการฝึกสอนกับผลสัมฤทธิ์ใน
การฝึกสอนของนักเรียนฝึกหัดครู ส่วนกลาง ปรินิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชา
การศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๔, ๑๑๘ หน้า.

- ไพฑูริย์ เครือแก้ว ลักษณะสังคมไทย และหลักการพัฒนาชุมชน โรงพิมพ์ต่างหุ้นส่วนจำกัด
การพิมพ์เกื้อกูล ๒๕๐๖, ๔๒๕ หน้า.
- ล้วน สายยศ และอังคณา ศันศิริรัตนานนท์ สถิติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช ๒๕๑๕,
๒๘๐ หน้า.
- วิทยาลัยวิชาการศึกษา พิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิต นักศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๑๒
แผนกการพิมพ์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๑๒, ๕๘ หน้า.
- ✓ วีรยุทธ วิเชียรโชติ รายงานการวิจัยเรื่องความเกรงใจ ฉบับที่ ๑ ๒๕๑๔, ๒๓ หน้า
(อัครสำเนา).
- สมชาย ชัยธนกุล การสร้างสังคมประชาธิปไตย ความตั้งใจเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนวิชาเลขคณิต ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร ๒๕๑๖, ๑๒๘ หน้า.
- ✓ สิทธิโชค วรานุสันติกุล การศึกษามโนภาพเกี่ยวกับตน ความแตกต่างระหว่างตน และ
ความเข้าใจในการอ่านของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๘, ๘๔ หน้า.
- สุจินต์ ปรีชาमारดี ความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของ
นักเรียนที่ประพฤติดีเยี่ยม และที่ซัดกับสังคม ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๕, ๑๒๘ หน้า.
- อำพล โอึงเคลือบ ความวิตกกังวล ความสามารถในการอ่าน และลักษณะอื่นบางประการ
ของบุคคลิกภาพ ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
๒๕๑๕, ๒๗๒ หน้า.
- ✓ Bowman, D.O., 'A Longitudinal Study of Selected Facets of
Children's Self-concept as Related to Achievement,
Intelligence and Interests, Dissertation Abstracts,
24:4536-A, May, 1964./
- Christensen, C.M., 'A Note on Dogmatism and Learning,' Journal
of Abnormal and Social Psychology, 19(63): 75-76, 1966.
- Cronbach, Lee J., Essentials of Psychological Testing, Harper
and Row, Publishers, New York, 1970, 752 pp.

Edwards, Allen L., Experimental Design in Psychological Research, Holt, Rinehart and Winston, Inc., New York, 1968, 455 pp.

Ehrlich, H. J., "Dogmatism and Learning: A Five Years Follow Up," Psychological Reports, pp. 283-286b, 1961.

Ferguson, George A., Statistical Analysis in Psychology and Education, McGraw-Hill Book Co., New York, 1966, 446 pp.

~~W.C.~~ Funk, Denis C., and Carter, G. L., "The Relationship between Dogmatism Score and Performance Rating among Adult Educators," Adult Education Journal, 21(2): 46-55, 1971.

Garrett, Henry E., Statistics in Psychology and Education, Vakins Feffer and Simons Privated Ltd., Bombay, 1966, 491 pp.

Grant, Carl A., "A Empirical Study of the Effects of Relevant Curriculum Materials Upon the Self-concept, Achievement and Attendance of Black Inner-City Students," Dissertation Abstracts International, 32(12): 6742-A, June, 1972.

Gaulford, J. P., Psychometric Methods, Tata McGraw-Hill Publishing Co.-Ltd., Bombay - New Delhi, 1954, 597 pp.

✓ Hurlock, Elizabeth B., Adolescent Development, McGraw-Hill Co., New York, 1967, 719 pp.

Janove, Ethan B., "Duties Performed by Paraprofessionals and the Relationship of Self-concept and Dogmatism," Dissertation Abstracts International, 32(1): 94-h, July, 1971.

Johnson, S. James, "Change in Student Teachers' Dogmatism," The Journal of Educational Research, 62(5): 224-226, January, 1969.

Jone, John G., "Measure of Self Perception or Predictors of Scholastic Achievement," The Journal of Educational Research, 63: 201-203, January, 1970.

✓ Kling, George Wesley, "The Relation between Classroom Space and Self-concept of Learners," Dissertation Abstracts International, 32(7): 3616 - 3617-A, January, 1972.

Koch, Dale Roy, "Concept of Self and Mathematics Achievement," Dissertation Abstracts International, 32(3): 1081-A, September, 1971.

✓ Komorita, Nori I., "Self-concept Measures as Related to Achievement in Nursing Education," Dissertation Abstracts International, 32(12): 6809-A, June, 1972.

- ✓McFarland, Holly Burch Neal, "An Analysis of the Effect of Interpersonal Communication Group Work on Dogmatism and Self-concept of Student Teachers," Dissertation Abstracts International, 31(12): 6456-A, June, 1971.
- Magnusson, David. Test Theory, Addison-Wesley Publishing Co., Massachusetts, 1967, 270 pp.
- Moreland, Henry Lewis, "Measures of Dogmatism of Student Personnel Directors in Selected Colleges and Universities," Dissertation Abstracts International, 32(7): 3727-A, January, 1972.
- ✓Nails, Odell, "Positive Self-concept as an Influence for Academic Achievement in Inner-City School," Dissertation Abstracts International, 32(1): 138-A, July, 1971.
- Packham, Frances, McNiece, "Authoritarian School Environments and Their Relationships with Dogmatism of Elementary Teachers and Pupils," Dissertation Abstracts, 30(9): 3732-A, March, 1970
- Peters, Ronald Ellist, "An Investigation of the Relationship between Dogmatism and Communication in Education Administration," Dissertation Abstracts International, 32(7): 3630-A, January, 1972.
- Purkey, William W., Self-concept and School Achievement, Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliff, New Jersey, 1970, 86 pp.
- Rabkin, Leslie Y., "The Dogmatism of Teachers," The Journal of Teacher Education, 17(1). 47-49, Spring, 1966.
- ✓Rokeach, Milton, The Open and Closed Mind, Basic Book, Inc., New York, 1960, 445 pp.
- ✱Seegars, E. James, "Dogmatism and College Achievement," Dissertation Abstracts, 30(5). 1827-A, November, 1969.
- Smith, S. David, "The Role of Dogmatism in Teacher Education," Dissertation Abstracts International, 32(1) 258-A, July, 1971.
- ✓Wendland, Marilyn Marie, "Self-concept in Southern Negro and White Adolescents as Related to Rural-Urban Residence," Dissertation Abstracts, 29(7): 2642-B, January, 1969.
- White, B. Jack, and Alter, Richard D., "Dogmatism and Examination Performance," Journal of Educational Psychology, 58(5) 285-289, 1967.

- Williams, John Mitchell, "Manifest Anxiety and Self-concept A Comparison of Blind and Sighted Adolescents," Dissertation Abstracts International, 32(1): 3107-A, July, 1971.
- Zagona, S. V., and Zucher, L. A., "The Relationship of Verbal Ability and Other Cognitive Variables to the Open-Closed Cognitive Dimension," Journal of Psychology, 60 213-219, 1965.

ภาคผนวก ก.

- แบบทดสอบวัดตนตามอัตภาพ
- แบบทดสอบวัดตนตามปณิธาน
- แบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจ
- แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพอนุรักษนิยม

- แบบทดสอบวัดคนตามอัธภาพ

(ข้อที่มีความหมายไปในทางบวก คือ ข้อ ๑,๒,๓,๔,๑๐,๑๑,๑๒,๑๘,
๑๙,๒๐,๒๑,๒๒,๒๘,๒๙,๓๐,๓๑,๓๖,๓๗,๓๘,๓๙,๔๔,๔๕,๔๖,๕๐,๕๑)

- แบบทดสอบวัดคนตามปณิธาน

คำชี้แจงในการตอบแบบทดสอบ

แบบทดสอบนี้ต้องการทราบความรู้สึก และความคิดเห็นบางประการของท่าน แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกต้อง หรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีลักษณะนิสัย ความรู้สึก หรือแนวการประพฤติปฏิบัติ ไม่เหมือนกัน ดังนั้น คำตอบที่ดีที่สุด คือคำตอบที่ตรงกับความรู้สึก หรือสภาพที่แท้จริงของท่าน

การตอบแบบทดสอบ

ให้ท่านตอบโดยการกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการจะตอบเพียงข้อละ ๑ ช่องเท่านั้น และขอให้ท่านตอบทุกข้อ ในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องให้เลือกตอบ ๕ ช่องดังนี้

	ไม่ จริงเลย (๐)	จริง เล็กน้อย (๑)	จริง พอประมาณ (๒)	จริง ค่อนข้างมาก (๓)	จริง มากที่สุด (๔)
(๐)					

เกณฑ์การเลือกตอบ

- กาที่ช่องหมายเลข ๐ เมื่อข้อความนั้น ไม่เป็นความจริง สำหรับท่านเลย
- กาที่ช่องหมายเลข ๑ เมื่อข้อความนั้น เป็นความจริง สำหรับท่านเพียงเล็กน้อย
- กาที่ช่องหมายเลข ๒ เมื่อข้อความนั้น เป็นความจริง สำหรับท่านราวครึ่งหนึ่ง
- กาที่ช่องหมายเลข ๓ เมื่อข้อความนั้น ส่วนใหญ่เป็นความจริง สำหรับท่าน
- กาที่ช่องหมายเลข ๔ เมื่อข้อความนั้น เป็นความจริง สำหรับท่านมากที่สุด

ตัวอย่างการตอบ

(๐) ข้าพเจ้าเป็นคนมีเหตุผล

เมื่อท่านอ่านข้อความนี้แล้วก็พิจารณาตัวท่านเองว่า ข้อความนี้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านเพียงใด สมมติว่า ข้อความนี้ตรงกับสภาพความจริงของท่านมากที่สุด ก็ไปกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข ๔ ดังนี้

	ไม่ จริงเลย (๐)	จริง เล็กน้อย (๑)	จริง พอประมาณ (๒)	จริง ค่อนข้างมาก (๓)	จริง มากที่สุด (๔)
(๐) ข้าพเจ้าเป็นคนมีเหตุผล					✓

แบบทดสอบตอนที่ ๑

๑. เพื่อนร่วมชั้นชอบความคิดของข้าพเจ้า
๒. ผู้ใหญ่เคยชมข้าพเจ้าว่ามีปฏิภาณ
๓. ข้าพเจ้าชอบโต้เถียงด้วยเหตุผลมากกว่าอารมณ์
๔. ข้าพเจ้าไม่ชอบอยู่เฉย ๆ โดยไม่ทำอะไร
๕. ข้าพเจ้าชอบทำงานอย่างช้า ๆ และบางทีก็คิดนอกเรื่องงานที่กำลังทำอยู่
๖. ข้าพเจ้าชอบนั่งคิดฝันอยู่คนเดียว
๗. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกเศร้าหมองโดยไม่ทราบสาเหตุ
๘. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวเองว่าเป็นคนเจ้าอารมณ์
๙. ข้าพเจ้ารู้สึกวิตกว่าจะทำคะแนนในการสอบไม่ได้
๑๐. ข้าพเจ้าเรียน และเล่นเป็นเวลา
๑๑. ข้าพเจ้าทำการบ้านเสร็จทุกครั้ง
๑๒. ข้าพเจ้าไม่นิยมการขยันตอนใกล้สอบ แต่นิยมการทบทวนไปเรื่อย ๆ ตลอดปี
๑๓. ข้าพเจ้ามีเรื่องกลุ้มใจบ่อย ๆ
๑๔. บางครั้งเมื่ออยู่คนเดียว ข้าพเจ้านั่งก้มหน้าขึ้นมาโดยไม่มีสาเหตุ
๑๕. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวเองว่าเป็นคนตื่นเต้นตกใจง่าย
๑๖. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองเป็นคนเชื่องช้า
๑๗. ข้าพเจ้าไม่ชอบวิธีการทำงานอย่างเอาจริงเอาจังทำงานชิ้นหนึ่ง แต่ข้าพเจ้าชอบทำอย่างละนิดหน่อย แต่หลายชิ้น
๑๘. ข้าพเจ้ารักใคร่ปรองคองกับพี่ และน้องเป็นอย่างดี
๑๙. พ่อ และแม่ของข้าพเจ้ารัก และเอาใจใส่กันดี
๒๐. ข้าพเจ้ามีความสามารถในการเล่นกีฬา
๒๑. เมื่อเรียนจบชั้นนี้แล้ว ข้าพเจ้าจะเรียนต่ออีก
๒๒. ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองมีสุขภาพดี
๒๓. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวว่าอ่อนเพลียง่าย
๒๔. ข้าพเจ้ารู้สึกว่า จะเข้ากับเพื่อนไม่ได้
๒๕. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองไม่มีอะไรดีเลย
๒๖. เมื่อข้าพเจ้าทำอะไรไม่สำเร็จ ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้ สิ้นหวัง
๒๗. ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะขยันเรียนมากกว่านี้ ข้าพเจ้าก็คงจะเรียนหนังสือไม่ได้ดีเท่าคนอื่นที่เคยชนะข้าพเจ้า
๒๘. ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองเป็นนักศึกษาคดีของวิทยาลัย

๒๙. ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองเป็นลูกที่ดี
ของพ่อแม่
๓๐. ข้าพเจ้าเป็นคนคล่องแคล่วว่องไว
๓๑. ข้าพเจ้าชอบยิ้มแย้มทักทายคนอื่น
๓๒. ข้าพเจ้าเป็นคนซื่อาย และประหม่า
เมื่อเข้าสังคม
๓๓. ข้าพเจ้ามีความพอใจที่จะไต่อยู่
ตามลำพัง ห่างไกลจากคนอื่น
๓๔. ข้าพเจ้าไม่อยากจะเสียเวลา และ
กำลังช่วยเหลือคนอื่นทำงาน
เพราะข้าพเจ้าถือว่าเอาเวลา
เหล่านั้นมาช่วยเหลือครอบครัว
และตนเองดีกว่า
๓๕. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธ เมื่อ
มีคนมาขัดขวางความประสงค์ของ
ข้าพเจ้า แม้ว่าเขาจะมีเหตุผลที่
ก็ตาม
๓๖. ข้าพเจ้าเป็นคนร่าเริง
๓๗. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองมีสุขภาพ
สมบูรณ์
๓๘. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีความกังวลใจ และมี
ความเชื่อมั่นในตัวเองในการพูด
การทำงานกับคนอื่น โดยไม่กลัว
ว่าจะผิด
๓๙. ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งของผู้ใหญ่
เสมอ
๔๐. มีบ่อยครั้งมากที่ข้าพเจ้าจะยกย่องคนอื่น
เกี่ยวกับผลงาน หรือความสามารถพิเศษ
ที่เขาทำ
๔๑. ข้าพเจ้าเคยคิดดูถูกคนอื่น
๔๒. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเมื่อเห็นเพื่อน
ไต่ดีกว่า เช่น ไต่คะแนนดีกว่า เล่นกีฬา
เก่งกว่า มีของดี ๆ ใช้ เป็นต้น
๔๓. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนาน เมื่อสามารถ
เย้าแหย่ให้เพื่อนโกรธได้
๔๔. เมื่อมีปัญหาที่แก้เองไม่ได้ ข้าพเจ้าจะ
ถาม และขอคำแนะนำจากผู้ใหญ่
๔๕. มีบ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าช่วยเหลือสิ่งของ
หรือแนะนำวิธีแก้ปัญหาให้แก่คนอื่น
๔๖. ข้าพเจ้าสามารถทำตัว เข้ากับคนทุก
ประเภทได้ ไม่ว่าจะป็นชั้นสูง หรือ
ชั้นต่ำ
๔๗. ข้าพเจ้าไม่ต้องการ เป็นมิตรกับคนอื่น
เพราะคิดว่าเขาไม่ชอบข้าพเจ้า
๔๘. คนอื่นชอบประนามข้าพเจ้าว่าเช่ซ้า
๔๙. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสติปัญญาค่อยกว่าเพื่อน
๕๐. ข้าพเจ้ามีความสุขใจ เมื่อได้ช่วยเหลือ
ผู้อื่น
๕๑. ข้าพเจ้าไม่ขัดข้องที่จะให้เพื่อนของ
ข้าพเจ้ายืมสิ่งของ
๕๒. ข้าพเจ้าเคยง่วง และหลับในชั้นบ่อย

แบบทดสอบตอนที่ ๒

๑. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>เป็นคนมีความคิด แปลก ๆ ที่สามารถแก้ปัญหาได้ ๒. <u>ข้าพเจ้าต้องการ</u>ที่จะเป็นคน มีไหวพริบปฏิภาณดี ๓. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>เป็นคนมีเหตุผล ๔. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>เป็นคนขยันทำงาน ๕. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>จะทำงานเร็ว และ มีใจจดจ่อกับงานตลอดเวลา ๖. <u>ข้าพเจ้าไม่</u>อยากจะนั่งคิดฝันอยู่ คนเดียว ๗. <u>ข้าพเจ้าไม่</u>อยากมีความเกรี้ยวกราด โดยไม่รู้สาเหตุ ๘. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>เป็นคนอารมณ์ดี ๙. <u>ข้าพเจ้าไม่</u>อยากวิตกกังวลเรื่อง คะแนนการสอบ ๑๐. <u>ข้าพเจ้าต้องการ</u>จะเล่น และเรียน ให้เป็นเวลา ๑๑. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>จะทำกรบ้านให้ เสร็จทุกครั้ง ๑๒. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>จะทบทวนบทเรียน ไปเรื่อย ๆ ตลอดปี ๑๓. <u>ข้าพเจ้าไม่</u>อยากจะมีเรื่องกลุ้มใจ บ่อย ๑๔. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>จะเป็นคนกล้า และ มีเหตุผลเมื่ออยู่กับคนอื่น	๑๕. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>จะเป็นคนที่สามารถควบคุม อารมณ์ได้ ๑๖. <u>ข้าพเจ้าไม่</u>อยากจะเป็นคนเชื่องช้า ๑๗. <u>ข้าพเจ้าไม่</u>อยากทำอะไรจับจด <u>อยาก</u> จะทำให้เสร็จเป็นอย่าง ๆ ไป ๑๘. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>จะรักใคร่ปรองดองกับ พี่น้องทุกคน ๑๙. <u>ข้าพเจ้าปรารถนา</u>ให้พ่อ และแม่ของ ข้าพเจ้ารัก และเอาใจใส่กับ ๒๐. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>จะเป็นนักกีฬาที่เก่งกาจ ๒๑. <u>ข้าพเจ้าปรารถนา</u>ที่จะเรียนให้สูง ๆ ๒๒. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>จะมีสุขภาพดี ๒๓. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>เป็นคนแข็งแรง ๒๔. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>จะเข้ากับเพื่อนได้ทุกคน ๒๕. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>จะเป็นคนมีดีในตัว ๒๖. <u>ข้าพเจ้าไม่</u>อยากจะมีความท้อแท้สิ้นหวัง เมื่อทำอะไรไม่สำเร็จ ๒๗. <u>ถ้าหาก</u>ข้าพเจ้าขยันเรียนกว่านี้ ข้าพเจ้า คงจะเรียนหนังสือได้ดีกว่าคนอื่น ที่เคย ชนะข้าพเจ้า ๒๘. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>จะเป็นนักศึกษาที่ดีของ วิทยาลัย ๒๙. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>จะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ๓๐. <u>ข้าพเจ้าอยาก</u>จะเป็นคนคล่องแคล่ว ว่องไว

๓๑. ข้าพเจ้าอยากจะยิ้มแย้มทักทาย
คนอื่น
๓๒. ข้าพเจ้าไม่อยากเป็นคนซื้อขาย
ประหม่าเมื่อเข้าสอบ
๓๓. ข้าพเจ้าอยากอยู่ในที่มีคนมาก
๓๔. ข้าพเจ้าอยากจะช่วยเหลือคนอื่น
โดยไม่คำนึงถึงตัวเอง
๓๕. ข้าพเจ้าอยากจะไม่โกรธเมื่อมีคน
มาชักขวางความประสงค์ และเขา
มีเหตุผลดี
๓๖. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นคนร่าเริง
๓๗. ข้าพเจ้าอยากจะมีสุขภาพสมบูรณ์
สดชื่น แจ่มใส
๓๘. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นคนที่เชื่อมั่น
ในตัวเองในการพูด และการ
ทำงาน
๓๙. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นคนที่อยู่ใน
โอวาทของผู้ใหญ่
๔๐. ข้าพเจ้าอยากจะยกย่องคนอื่น
เกี่ยวกับผลงาน หรือความสามารถ
ของเขา
๔๑. ข้าพเจ้าไม่อยากถูกใคร
๔๒. ข้าพเจ้าอยากจะดีใจ เมื่อเห็น
เพื่อนไ้ดี เช่น สอบได้คะแนนดี
เล่นกีฬาชนะ เป็นต้น

๔๓. ข้าพเจ้าไม่อยากจะเข้าหาเพื่อนให้
โกรธ
๔๔. ข้าพเจ้าอยากจะถาม และขอคำแนะนำ
จากผู้ใหญ่ เมื่อมีปัญหา
๔๕. ข้าพเจ้าปรารถนาจะช่วยเหลือให้สิ่งของ
หรือแนะนำวิธีแก้ปัญหาก็แก่คนอื่น
๔๖. ข้าพเจ้าอยากจะมีความสามารถทำตัว
ให้เข้ากับคนทุกประเภทได้
๔๗. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นมิตรกับคนอื่น ถึง
แม้ว่าท่าทางเขาจะไม่ชอบข้าพเจ้า
๔๘. ข้าพเจ้าไม่อยากให้ใครมาประนาม
ข้าพเจ้าว่าเช่ซ้า
๔๙. ข้าพเจ้าอยากจะมีสติปัญญาพอกัน
หรือดีกว่าเพื่อน
๕๐. ข้าพเจ้าอยากจะมีความสุขใจด้วยการ
ช่วยเหลือผู้อื่น
๕๑. ข้าพเจ้าอยากจะให้สิ่งของให้เพื่อนยิ้ม
เมื่อเขาขอร้อง
๕๒. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นคนกระปรี้กระเปร่า
ไม่ง่วงนอนในห้องเรียน

- แบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจ

- แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพอนุรักษนิยม

(ข้อที่มีความหมายไปในทางบวก คือ ข้อ ๑, ๓, ๔, ๘, ๑๗, ๑๘, ๒๐, ๒๑, ๒๓, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๙, ๓๐, ๓๒, ๓๔, ๓๕, ๓๗, ๓๘, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘)

คำชี้แจงในการตอบแบบทดสอบ

แบบทดสอบนี้ต้องการทราบความรู้สึก และความคิดเห็นบางประการของท่าน แต่ละข้อ ไม่มีคำตอบที่ถูก หรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีความรู้สึก หรือความคิดเห็นที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้น คำตอบที่ดีที่สุด คือคำตอบที่ตรงกับความรู้สึก หรือความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน

การตอบแบบทดสอบ

ให้ท่านตอบโดยกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการจะตอบ เพียงข้อละ ๑ ช่อง เท่านั้น และขอให้ท่านทำทุกข้อ ในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องให้เลือกตอบ ๗ ช่อง ดังนี้

	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (-๓)	ไม่เห็นด้วย พอควร (-๒)	ไม่เห็นด้วย เล็กน้อย (-๑)	ไม่ แน่ใจ (๐)	เห็นด้วย เล็กน้อย (+๑)	เห็นด้วย พอควร (+๒)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (+๓)
(๐)							

เกณฑ์การเลือกตอบ

- กาที่ช่องหมายเลข -๓ เมื่อข้อความนั้นท่านไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 กาที่ช่องหมายเลข -๒ เมื่อข้อความนั้นท่านไม่เห็นด้วยพอสมควร
 กาที่ช่องหมายเลข -๑ เมื่อข้อความนั้นท่านไม่เห็นด้วยเล็กน้อย
 กาที่ช่องหมายเลข ๐ เมื่อข้อความนั้นท่านไม่แน่ใจ หรือรู้สึกเฉย ๆ
 กาที่ช่องหมายเลข +๑ เมื่อข้อความนั้นท่านเห็นด้วยเล็กน้อย
 กาที่ช่องหมายเลข +๒ เมื่อข้อความนั้นท่านเห็นด้วยพอสมควร
 กาที่ช่องหมายเลข +๓ เมื่อข้อความนั้นท่านเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตัวอย่างการตอบ

(๐) ผู้ชายดีกว่าผู้หญิง เมื่อท่านอ่านข้อความนี้แล้ว ให้ท่านพิจารณาว่าตนเอง เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้เพียงใด สมมุติว่า ท่านไม่เห็นด้วยพอสมควรก็ไปกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข -๒ ดังนี้

	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง (-๓)	ไม่ เห็นด้วย พอควร (-๒)	ไม่ เห็นด้วย เล็กน้อย (-๑)	ไม่ แน่ใจ (๐)	เห็นด้วย เล็กน้อย (+๑)	เห็นด้วย พอควร (+๒)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (+๓)
(๐) ผู้ชายดีกว่าผู้หญิง		✓					

คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อคะแนนสอบในวิทยาลัยของท่าน
แต่อย่างใด และจะไม่นำไปเปิดเผยในที่ใด ๆ เป็นรายบุคคล จึงขอให้ท่านสบายใจที่จะ
ตอบอย่างเสรี ตามความรู้สึก หรือความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

แบบทดสอบตอนที่ ๓

๑. ในการอภิปราย หรือโต้เถียงกันอย่างรุนแรง คนอื่น ๆ มักจะพูดนอกเรื่องไปจากเรื่องที่กำลังอภิปราย หรือโต้เถียงกันอยู่
๒. ถึงแม้ว่าการใช้อ่านาจเป็นสิ่งที่ไม่ยุติธรรม แต่บางครั้งก็ต้องมีการใช้อ่านาจ
๓. ประทศิคนเราจะมีสติปัญญา และความฉลาด แต่บางครั้งคนจำนวนมากก็อาจแสดง ความโง่ออกมาได้
๔. คนที่อยู่อย่างโดดเดี่ยวเป็นสัตว์โลกที่ไร้แก่น่าสงสาร
๕. ตามความเป็นจริงแล้วโลกที่เราอาศัยอยู่นี้ เป็นโลกที่ค่อนข้างจะเปล่าเปลี่ยว
๖. คนส่วนมากมักไม่ประนามใครแทนผู้อื่น
๗. มีหลายสิ่งหลายอย่างที่เราควรจะทำให้สำเร็จ แต่มีเวลาน้อยมากที่จะทำสิ่งนั้นให้สำเร็จ
๘. ในการอภิปราย หรือโต้เถียงกันอย่างรุนแรง ถ้าไม่ได้รับคำตอบซึ่งเป็นที่พอใจของ ข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าจะไม่ยอมหยุดเถียง
๙. ในการอภิปราย หรือโต้เถียงกัน ข้าพเจ้าพบเสมอว่าต้องยากกับตัวเองหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่าข้าพเจ้าเข้าใจ
๑๐. ในการอภิปราย หรือโต้เถียงกันอย่างรุนแรง ข้าพเจ้าจะพยายามนึกถึงแต่สิ่งที่ ข้าพเจ้าจะพูดต่อไปจนลืมฟังสิ่งที่คนอื่นกำลังพูด
๑๑. ในการอภิปราย บางที่ข้าพเจ้าชอบพูดสอดคนอื่น เพื่อที่จะแสดงความคิดเห็นของข้าพเจ้า
๑๒. บางครั้งข้าพเจ้าคิดว่า ข้าพเจ้าไม่มีคามก็อะไรเลย
๑๓. ข้าพเจ้ากลัวผู้ที่ต้องการจะทราบวาทะจริงแล้วตัวข้าพเจ้าเป็นอย่างไร เพราะกลัวว่า เขาจะผิดหวังในตัวข้าพเจ้า
๑๔. สิ่งที่สำคัญในชีวิตของคนเราก็คือ การที่คนต้องการจะทำสิ่งที่สำคัญ ๆ
๑๕. เป็นความจริงอย่างยิ่งที่คนเรามักจะไม่ทำตามสิ่งที่เขาสั่งสอนคนอื่น
๑๖. ตามความเป็นจริงแล้ว คนส่วนมากมักจะเป็นผู้ที่ผิดหวัง
๑๗. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ คนอื่นชอบพูดจาเยาะเย้ย ถากถาง และดูค่าข้าพเจ้า
๑๘. ข้าพเจ้าแน่ใจว่า ขณะนี้ข้าพเจ้ากำลังถูกคนอื่นนินทา
๑๙. ในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ มีนักคิดที่ยิ่งใหญ่เพียงหยิบมือเดียวเท่านั้น

๒๐. มีคนจำนวนมากที่ข้าพเจ้าเกลียดชัง เนื่องจากเขามีอาชีพเหมือนกับคนที่ข้าพเจ้าเคยเกลียดชัง
๒๑. ผู้ที่ไม่เชื่อในเหตุผลที่สำคัญบางอย่างก็เหมือนกับผู้ที่ไม่มีชีวิตอยู่จริง ๆ
๒๒. ชีวิตจะมีความหมายก็ต่อเมื่อเขาอุทิศตัวให้แก่อุดมคติเท่านั้น
๒๓. ประชญาต่าง ๆ ทั้งหมดในโลกนี้ อาจจะมีที่ถูกต้องเพียงอย่างเดียวเท่านั้น
๒๔. ผู้ที่มีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ มากเกินไป เหมือนกับคนตาบอดยว ไม่มีความจริงจัง
๒๕. การประนีประนอมกับฝ่ายตรงข้ามของเราเป็นสิ่งที่มียันตราย เพราะเขามักจะหักหลังเรากายหลัง
๒๖. เมื่อเรามีความเห็นต่างกับผู้อื่นในเรื่องเกี่ยวกับศาสนา เราต้องระวังไม่ไปคบกับผู้ที่มีความเชื่อต่างจากเรานั้น
๒๗. การคิดถึงแต่ความสุขของเราเอง เป็นการเห็นแก่ตัว
๒๘. การคบค้าสมาคมกับฝ่ายตรงข้ามทางลัทธิการเมือง เป็นความผิดอย่างหนึ่ง
๒๙. ความผิดที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของคนเราก็คือ การที่เขาโจมตีคนอื่นที่มีความเชื่ออย่างเดียวกับเขา
๓๐. กลุ่มที่ปล่อยให้สมาชิกมีความคิดเห็นแตกต่างกันมากเกินไป จะไม่สามารถอยู่ได้นาน
๓๑. ในโลกนี้มีคนเพียงสองพวกเท่านั้น คือ พวกที่ชอบความจริง และพวกก้านความจริง
๓๒. ข้าพเจ้าจะโกรธทุกครั้ง เมื่อมีคนก้อนั้นไม่ยอมรับว่าเขาเป็นคนผิด
๓๓. คนที่คิดถึงแต่ความสุขของเขา เป็นคนที่เราไม่ควรไปเกี่ยวข้อง
๓๔. ข้าพเจ้าคิดว่าบทความแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ที่ตีพิมพ์ในปัจจุบัน ส่วนมากไม่มีค่าควรแก่การพิมพ์
๓๕. ในโลกที่สับสนวุ่นวายนี้ วิธีที่เราจะรู้ว่าอะไรกำลังเกิดขึ้น ก็คือ โดยการฟังจากผู้นำหรือผู้เชี่ยวชาญที่เราเชื่อถือเท่านั้น
๓๖. ในการศึกษาจะเป็นวิธีศึกษาในอนาคต วิธีที่ดีที่สุด คือ การเลือกเพื่อน และเลือกคบกับคนที่ปรารถนา และกลัวเหมือนเหมือนกับเราเท่านั้น
๓๗. เขาจะชนไม่กลัวจะอ่านหนังสือที่ค่อนข้างจะทำให้เขามีความรู้ลึกซึ้ง
๓๘. นับว่าโชคร้ายมากที่คนจำนวนมาก ซึ่งข้าพเจ้าเคยยกปัญหาทางสังคม และศีลธรรม ไม่มีความรู้จริงว่าอะไรกำลังเกิดขึ้น
๓๙. มีคนจำนวนมากที่ไม่รู้ว่าอะไร เป็นสิ่งที่ดีสำหรับเขา
๔๐. บางครั้งจำเป็นที่เราต้องใช้อำนาจในการบังคับให้คนอื่นเชื่อในแนวความคิดของเรา

แบบทดสอบตอนที่ ๔

๑. นักการเมืองที่ได้รับเลือกเข้าไปในสภาโดยการแต่งตั้งจากรัฐบาล เป็นผู้ที่มีเกียรติยิ่งกว่านักการเมืองที่ได้รับการคัดเลือกจากประชาชน
๒. การแต่งตั้ง หรือคัดเลือกทายาททางการเมืองนั้นเป็นการเอาเปรียบประชาชนมากที่สุด
๓. การเข้ารับราชการ เป็นอาชีพที่มีเกียรติยิ่งกว่าอาชีพอื่นใดทั้งสิ้น
๔. กฎหมายไม่ควรมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ๆ
๕. พลเมืองในประเทศ ทุก ๆ เชื้อชาติควรมีสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งทุกครั้ง
๖. รัฐบาลควรจะให้ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิในการแก้ปัญหาของท้องถิ่นทุกครั้ง
๗. การแก้ปัญหาของท้องถิ่น ควรเป็นหน้าที่ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ มากกว่าที่จะเป็นหน้าที่ของผู้แทนของท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือก
๘. การเขียนดี ยังเป็นสิ่งจำเป็นอยู่มากในการปกครองเด็ก
๙. การลงโทษโดยการ ประหารชีวิต เป็นการกระทำที่ป่าเถื่อนมาก
๑๐. ระบบศักดินา เป็นการปกครองที่ก่อให้เกิดการแบ่งชั้นของสังคม
๑๑. เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งของรัฐ ที่จะต้องประกันราคาผลผลิตของเกษตรกร
๑๒. ในภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำ รัฐจำต้องเพิ่มงานสำหรับผู้ที่ไม่มียานทำให้ได้งานทำ
๑๓. การจัดบริการสาธารณะต่าง ๆ ของรัฐนั้น ควรเท่าเทียมกันไม่ว่าเป็นชนระดับใด
๑๔. ลูกจ้าง หรือกรรมกร ควรมีสิทธิ์ที่จะสไตรก์ เพื่อให้ได้ค่าจ้างสูงขึ้น ถ้าหากเขาไม่พอใจในค่าจ้างเดิม
๑๕. เขาวชนทุกคนควรได้รับการศึกษา โดยรัฐเป็นผู้จ่ายเงินทั้งหมด
๑๖. เขาวชนทุกคนควรได้รับการฝึกอาชีพ โดยมีรัฐเป็นผู้จัดการ
๑๗. ในเรื่องการค้า รัฐไม่ควรสอดแทรกเป็นอย่างยิ่ง
๑๘. การที่คนชาติอื่นมาประกอบอาชีพในประเทศสขาก ๆ นั้น เป็นการดียิ่งกว่าการเกิดสงคราม
๑๙. การจัดกีฬาประเพณี เช่น ฟุตบอลประเพณีระหว่างสถาบัน ไม่ควรกระทำอย่างยิ่ง เพราะเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มกับผลที่ได้
๒๐. รัฐควรลดอัตราภาษีเก็บภาษีแก่ผู้ที่มีรายได้สูง แต่มีลูกมาก เป็นพิเศษ
๒๑. จำเป็นอย่างยิ่งที่เจ้าสัวจะต้องบริสุทธ์มาก่อนแต่งงาน

๒๒. ความคิดเห็นของผู้อื่นที่ขัดแย้งกับความคิดเห็นของท่าน ไม่ควรรับฟังอย่างยิ่ง
๒๓. การแบ่งเพศ แบ่งผิว หรือเชื้อชาติ เป็นสิ่งจำเป็นในสังคมของท่าน
๒๔. บุคคลที่ประพฤติแบบบริกร่วมเพศ เป็นบุคคลที่ควรได้รับความสงสารเห็นใจอย่างมาก
๒๕. ควรกำหนดคบทลงโทษบุคคลที่ประพฤติตนแบบบริกร่วมเพศ เทียบเท่าอาชญากร
๒๖. ทฤษฎีที่ว่าคนสืบเชื้อสายมาจากลิงนั้น เป็นเรื่องเหลวไหล
๒๗. การสัมพันธ์เพศ โดยปราศจากการแต่งงานเป็นความผิดที่ร้ายแรงอย่างยิ่ง
๒๘. การที่กฎหมายเปิดโอกาสให้ผู้ชายมีเสรีภาพทางเพศมากกว่าผู้หญิงนั้น เป็นการเห็นแก่ตัวอย่างยิ่ง
๒๙. การทำคนให้เป็นหมัน ไม่ควรกระทำอย่างยิ่ง เพราะผิดหลักมนุษยธรรม
๓๐. การแต่งงานกับชาวต่างชาตินั้น เป็นการกระทำผิดต่อประชาชนร่วมชาติ
๓๑. นักบวชในศาสนา เป็นกาฝากของสังคม
๓๒. สุขภาพจิตของบุคคลจะไม่สมบูรณ์ ถ้าบุคคลนั้นไม่เชื่อถือในคำสอนของศาสนา
๓๓. ทรัพย์สินค่าง ๆ ของวัด ซึ่งไม่ได้ใช้เกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนา รัฐควรเก็บภาษีทุกอย่าง
๓๔. ผู้ชายควรบวชเรียน เพื่อทดแทนบุญคุณของบิดามารดาตามประเพณีก่อนการแต่งงานของตนเอง
๓๕. โหราศาสตร์เป็นศาสตร์อย่างหนึ่งที่น่าเชื่อถือ เพราะเป็นไปตามทฤษฎีทางสถิติ
๓๖. ปาฏิหาริย์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรอบปี เป็นแค่เพียงข่าวโคมลอยเท่านั้นเอง
๓๗. บุคคลที่ไม่นับถือศาสนาใดศาสนาหนึ่งเป็นศาสนาประจำตัว บุคคลนั้นจะไม่มีความสุขสมบูรณ์ในชีวิต
๓๘. การจัดตั้งศาสนาใดศาสนาหนึ่งเป็นศาสนาประจำชาตินั้น สมควรล้มเลิกอย่างยิ่ง
๓๙. การละเว้นอาหารบางประเภท เช่น เนื้อสัตว์ จะทำให้ได้รับบุญกุศลเพิ่มขึ้นกว่าคนอื่น ๆ
๔๐. การสัมพันธ์เพศก่อนแต่งงานนั้น เป็นการกระทำผิดทางศาสนาที่ร้ายแรงที่สุด
๔๑. เพลงสำหรับใช้ประกอบในงานพิธีต่าง ๆ ยังเป็นสิ่งจำเป็นอยู่มาก
๔๒. ผู้ที่ชอบฟังเพลง หรือดนตรีที่บรรเลงในจังหวะเร็ว ๆ เป็นบุคคลที่ขาดระเบียบทางดนตรี

๔๓. ผู้ที่ชอบฟังเพลงประเภทป๊อปป๊อปปี้ มักเป็นคนที่มีใจโลเล
๔๔. เพลงไทยเดิม มักจะบ่งชี้ถึงงานของที่เชิงชั้นนำเบือหน้าย
๔๕. การใช้เวลารว่างชมจิตรกรรมฝาผนังของศิลปินรุ่นเก่า ๆ เสมอ ๆ ช่วยให้จิตใจสงบ
ได้ดี
๔๖. ศิลปะตะวันตกให้ความรู้สึกแตกต่างกับศิลปะตะวันออกอย่างสิ้นเชิง
๔๗. วรรณกรรมรุ่นปัจจุบันให้ความซาบซึ้งได้ไม่หักเหียบกับวรรณกรรมรุ่นเก่า ๆ
๔๘. ศิลปินทุกรุ่น ย่อมมีความบันคาลใจในการสรรค์สร้างงานศิลปะหักเหียบกัน
๔๙. ศิลปะประเภทเป็ลือย เป็นสิ่งที่ไม่สมควรคูดอย่างยิง
๕๐. ภาพการ์ตูนลือลือสังคมในหน้าหนังสือพิมพ์ เป็นการสะท้อนสังคมอย่างคู้

ภาคผนวก ข.

- คำอ่านาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดตนตามอัธยาศัย
- คำอ่านาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจ

ตาราง ๒๑ แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบวิถิตนตามอิทธิภาพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
๑	๔.๕๕๓๕	๒๒	๒.๕๘๑๕
๒	๓.๒๕๗๓	๒๓	๕.๒๘๒๓
๓	๔.๘๖๘๐	๒๔	๔.๘๑๗๔
๔	๓.๓๒๓๗	๒๕	๕.๗๕๕๕
๕	๓.๗๒๐๗	๒๖	๔.๘๗๕๔
๖	๔.๐๖๐๕	๒๗	๓.๔๖๒๐
๗	๕.๖๘๕๘	๒๘	๔.๘๓๘๗
๘	๓.๐๕๖๕	๒๙	๕.๕๕๐๒
๙	๓.๗๖๕๖	๓๐	๒.๕๖๘๗
๑๐	๔.๒๑๐๕	๓๑	๔.๕๖๑๖
๑๑	๔.๓๖๑๐	๓๒	๓.๒๕๓๐
๑๒	๕.๘๐๖๕	๓๓	๓.๔๕๕๔
๑๓	๔.๗๕๘๘	๓๔	๕.๐๑๕๐
๑๔	๕.๓๗๒๔	๓๕	๒.๑๓๔๓
๑๕	๓.๓๑๗๔	๓๖	๒.๒๓๘๒
๑๖	๕.๘๖๗๒	๓๗	๒.๗๐๒๔
๑๗	๔.๔๔๔๔	๓๘	๒.๗๖๐๐
๑๘	๓.๘๗๗๑	๓๙	๔.๐๖๖๔
๑๙	๓.๘๕๗๒	๔๐	๔.๕๖๕๓
๒๐	๒.๖๓๕๔	๔๑	๔.๕๕๕๔
๒๑	๔.๘๖๑๕	๔๒	๕.๔๕๐๔

ตาราง ๒๑ (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (๕)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (๕)
๔๓	๓.๓๔๖๕	๔๘	๔.๘๖๙๐
๔๔	๕.๕๔๐๓	๔๙	๓.๔๘๒๑
๔๕	๒.๙๓๙๓	๕๐	๒.๙๑๙๔
๔๖	๔.๓๙๙๔	๕๑	๔.๗๐๔๕
๔๗	๕.๑๓๖๙	๕๒	๕.๖๑๒๙

ตาราง ๒๒ แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดความเชื่อแบบฝังใจ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
๑	๒.๗๖๓๗	๒๑	๘.๗๘๕๘
๒	๒.๗๗๒๐	๒๒	๕.๑๓๓๓
๓	๒.๕๕๒๖	๒๓	๓.๘๕๓๗
๔	๕.๑๓๖๕	๒๔	๘.๓๖๐๐
๕	๒.๕๘๓๐	๒๕	๘.๘๘๘๖
๖	๓.๖๑๓๐	๒๖	๘.๕๕๓๗
๗	๓.๘๗๕๗	๒๗	๒.๗๕๓๖
๘	๕.๑๗๐๖	๒๘	๘.๒๘๗๐
๙	๕.๘๘๖๓	๒๙	๓.๑๗๒๕
๑๐	๓.๓๖๒๐	๓๐	๓.๒๗๖๖
๑๑	๒.๖๓๙๘	๓๑	๓.๘๗๖๘
๑๒	๕.๓๘๖๕	๓๒	๖.๐๕๓๖
๑๓	๕.๓๑๗๘	๓๓	๖.๒๕๓๗
๑๔	๒.๘๐๖๗	๓๔	๓.๕๙๘๘
๑๕	๓.๓๙๐๒	๓๕	๒.๖๕๕๖
๑๖	๑๐.๙๘๙๐	๓๖	๘.๒๓๘๓
๑๗	๓.๓๗๑๐	๓๗	๘.๑๗๘๘
๑๘	๒.๙๕๗๓	๓๘	๒.๙๑๗๘
๑๙	๓.๗๑๙๕	๓๙	๓.๒๖๖๑
๒๐	๓.๐๘๕๗	๔๐	๓.๙๙๒๐